

Den gamla bilden

Den gamla bilden

Följande bildserie är tidningsklipp från Tranås Tidning och Tranås Posten. Vem som tagit bilderna och skrivit texterna framgår i klippen. Bilderna finns i mitt och Hembygdsföreningens arkiv

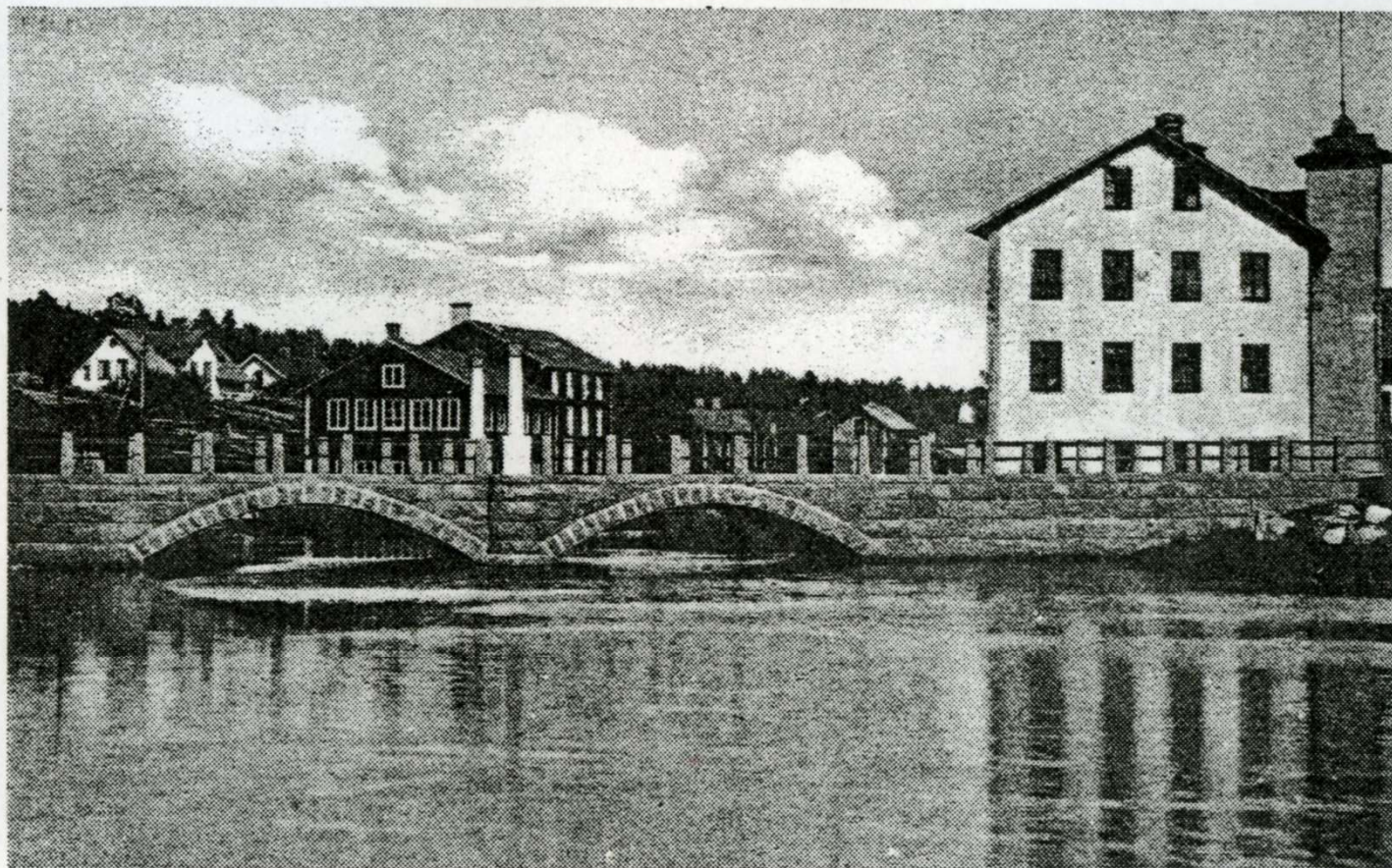
Den gamla Tranåsbilden

Den gamla Tranåsbilden

Den gamla bilden

Den gamla Tranåsbilden

Veckans gamla bild visar Tranåskvarnsbron med Svartån rinnande i förgrunden. Husen på andra sidan bron är fabriker och byggda under 1890-talet. Till vänster (den mörka byggnaden) ser vi Tranås snickerifabrik AB. Fabriken byggdes 1896. Här tillverkades huvudsakligen skolmöbler. Den ljusa byggnaden till höger är Tranås Möbelfabrik AB också kallad Möbelbolaget. Fabriken byggdes 1898. Båda fabrikerna försvann i samband med bränder.

Smedjeholmen:

Fabrikör B.E. Gelotte ägare till Tranås Snickerifabrik (nuvarande Tranås Skolmöbler) anlade redan vid sekelskiftet ett privat elverk vid Tranåskvarnsfallet. Detta blev ursprunget till Tranås stads elverk. 1911 uppförde sedan Tranås köping ett vattenkraftverk utrustat med två likströmgeneratorer med ackumulatorbatterier, ett för den tiden mycket modernt elverk.

Verket kördes från kl. 6 på morgonen till kl. 12 på natten, varefter nätet matades från de under dagen uppladdade batterierna.

Den ojämna vattenföringen i Svartån nödvändiggjorde anskaffandet av en dieselmotor 1913. Den gav maskinisterna åtskilligt nattarbete när de under första världskriget fick driva motorn med tjärolja. Ytterligare en dieselmotor anskaffades 1934. Kraftproduktionen las ner 1972.

Den lilla kraftstationsbyggnaden räckte i början även till kontorslokal och lagerutrymmen, som sedermera flyttades över till kvarnmagasinet på andra sidan ån. Kontoret har sedan varit placerat i Stadshuset och i Cityhuset för att i december 1978 åter flyttas till Smedjeholmen.

Från kontrollrummet på Smedjeholmen övervakas Tranås Energis elanläggningar. Elkraften köps numera från Vattenfall. Endast en liten del utgör egen produktion i vattenkraftstationerna i Forsnäs och Olstorp.

Den gamla Tranåsbilden

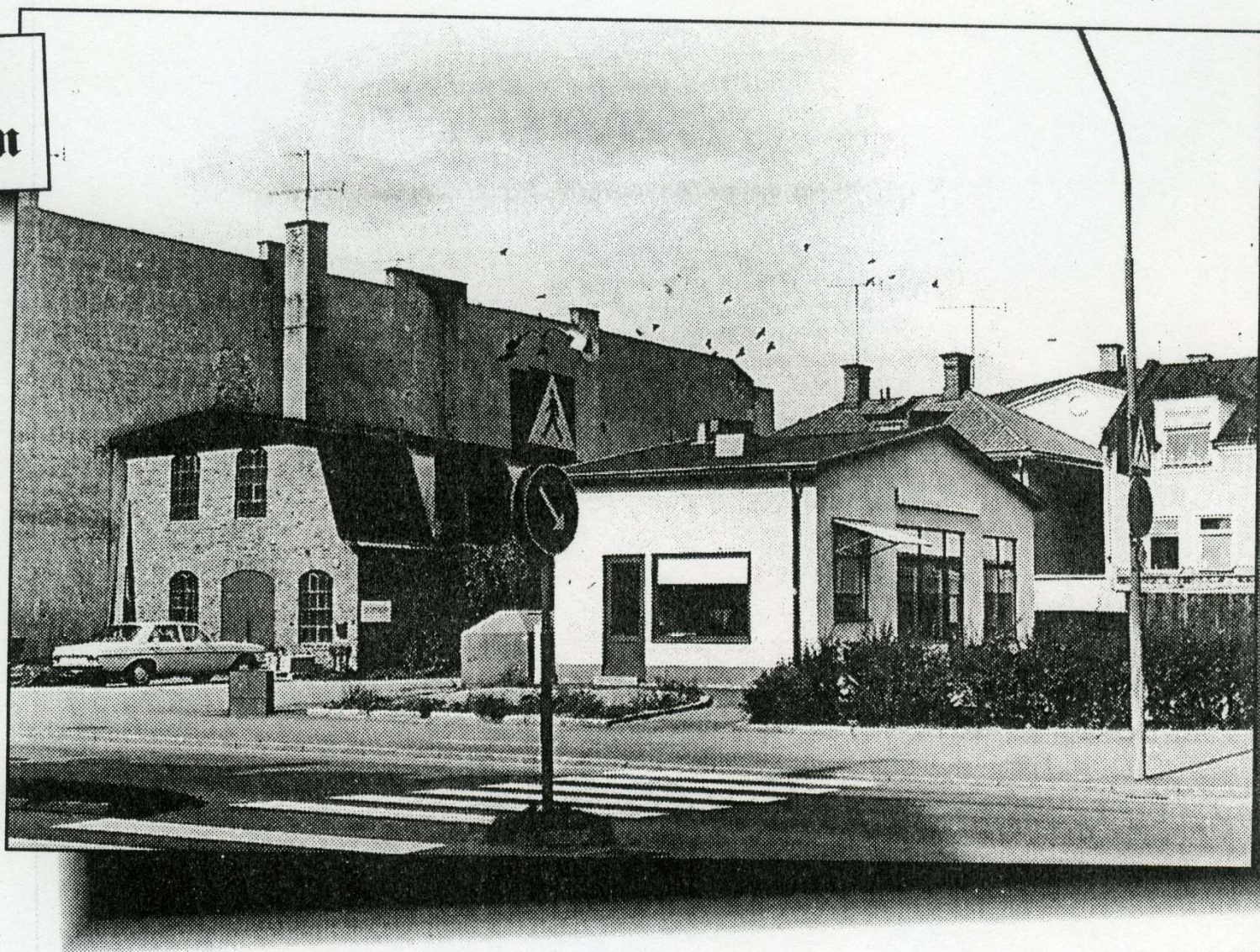
12/2-95

Minns ni bröderna Davidssons charkuteriaffär i nere vid hörnet Storgatan-Ängarydsgatan? Fotografen Nils Petersson tog bilden på huset strax innan det revs i mitten av 70-talet. Här bedrev bröderna Yngve och Arthur Davidsson både tillverkning av diverse charkuterivaror och försäljning av al-lehanda kött. Många minns säkert Davidssons, i Tranås världsberömda, "syrekorv" och deras delikata prinskorvar. Huset byggdes redan 1923 och den förste charkuteristen var Petter Sehlstedt. Bröderna Davidsson tog över 1930 och dessa ägde huset fram till 1976. Då var dock charkuteri-rörelsen nedlagd och de sista åren var en kontorsfirma inrymd i huset.

Den gamla Tranåsbilden

Mitt emot Sveaparken
låg de här byggnader-
na. Tegelhuset till vän-
ster inrymde Emil Le-
vahns smedja. Adres-
sen var Säbyvägen 4
och hit kom många för
att få arbeten utförda,
bland annat då att få
sina hästar skodda. In-
till låg Lindwalls ben-
station, en på den
tiden fullt modern och
ändamålsenlig mack.
Nisse Petersson tog
bilden några år innan
husen slutligen revs,
1977.

Den gamla bilden

Ån en gång: Stridastugan

Den så kallade Stridastugan har vi tidigare haft en bild av. Men denna är ganska ovanlig – här syns stugan tydligt. Stugan låg alldeles invid bron över järnvägen strax söder

om Tranås (i höjd med Lingmerths garage). Tunneln i berget där järnvägsspåret går syns tydligt på denna bild. Vi har fått låna den av Sven Pettersson.

Originalet Trahn förste brevbäraren

Anders Trahn var troligen den förste brevbäraren i Tranås. Han tog hand om all post vid järnvägsstationen och delade ut den mot en ersättning av två öre per brev. Så småningom blev han fast anställd vid postverket. Be-

Den gamla bilden

rättelserna om honom är många. Trahn var lomhörd och brukade prata högt för sig själv och kommenterade breven han bar ut. Någon hade fått en fästman och en annan hade en släkting som var död. Lantbrukarnas post tog han även hand om och delade ut den från sin bostad under torgdagar och helgdagar. På grund av hans dåliga hörsel brukade hjärtlösa pojkar skrika: "Du är dum Trahn". Han svarade "Nej inte i dag". Han trodde att alla frågade efter post och svarade därefter. Trahns svar blev så småningom ett bevingat ord, som levde kvar långt efter hans död. Förutom sin tjänst som brevbärare skötte Trahn samhällets fotogenlampor, som skulle tändas på kvällen

Tranåsoriginalet och soldatsonen Anders Trahn när seklet var ungt.

och släckas fram på natten. Hans hustru Hedda arbetade inom måleriyrket och utförde tapetsering och måleriarbeten. Hon kunde stundom vara ganska besk i mun. En dag kom Trahn springande och

skrek till Hedda: "Gå ut och skäll på gubben som står därute". Och det gjorde hon med besked, ty Anders Trahn hade en gås oplockad med personen i fråga.

Ur Elis Kågens arkiv

14/5 94

Den gamla Tranåsbilden

För 30 år sedan, eller 1961 för att vara exakt, tog fotografen Nils Petersson den här bilden. Han har stått i Brunnsparken, eller Stora Torget, som var namnet på denna plats innan någon i namnberedningen på kommunen tyckte att Brunnsparken lät bättre. Gamla tranåsbör bryr sig dock inte, utan kallar torget för Stora Torget och ingenting annat.

Husen på bilden finns inte längre. Här inrymdes bland annat en mjölk- och brödfärr. Längst till höger på bilden ses ett av Tranås allra äldsta hus. Husen är som sagt rivna och för dagen finns ingen bebyggelse på denna tomt.

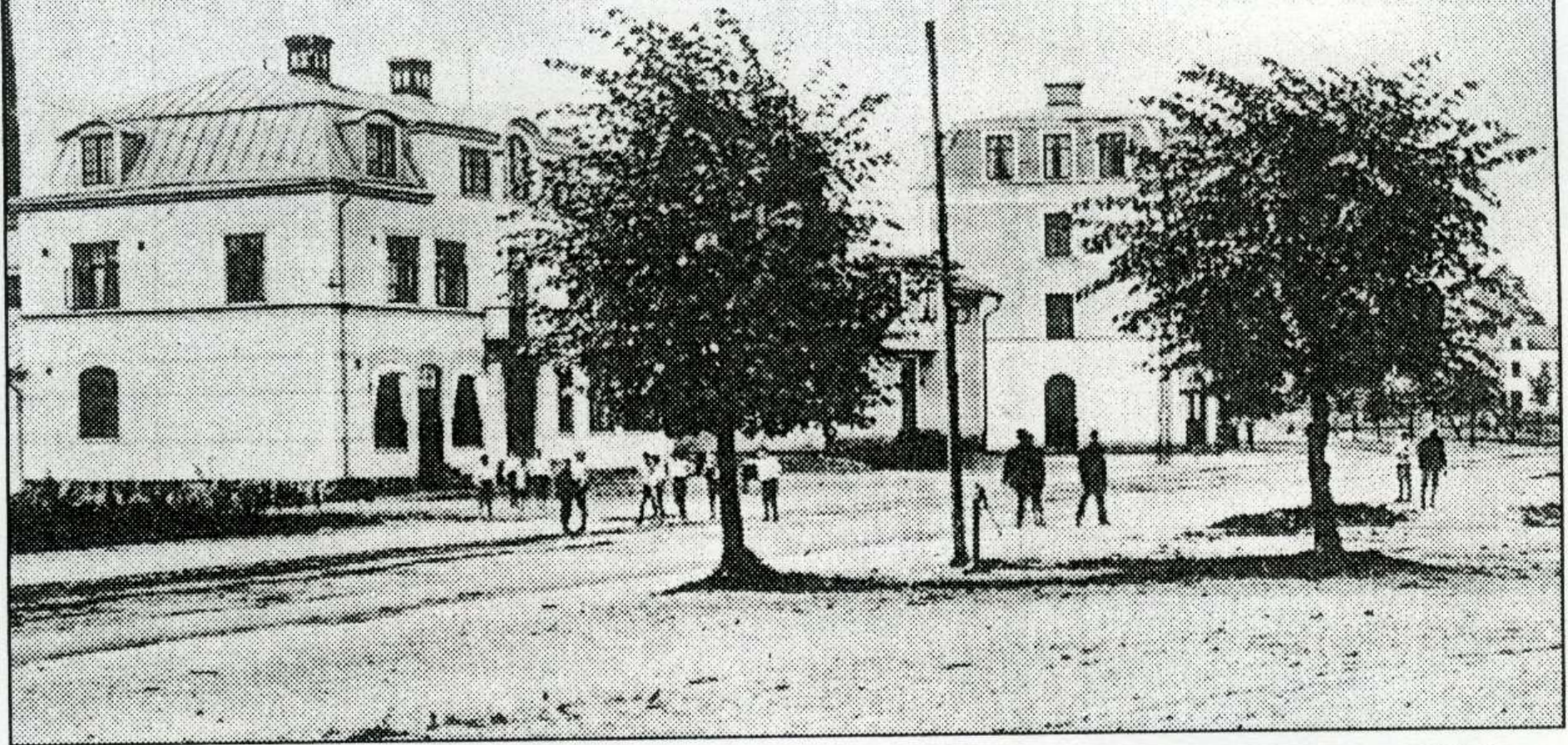
Den gamla Tranåsbilden

Den gamla tranåsbilden är den här gången hämtad från nordiska bygdeungdomsstämman 1925.

Den gamla Tranåsbilden

Storgatan, Söder. Tranås.

Veckans gamla bild från Tranås föreställer Tranås södra delar under tidigt 1900-tal. Huset till höger finns fortfarande kvar och där inryms bland annat en restaurang i nedre våningsplanet. Storgatan var inte lika bred då och det behövdes heller inte eftersom bilar hörde till ovanligheterna.

Den gamla Tranåsbilden

Gammal bebyggelse. I förgrunden ses Gustners hus på söder i Tranås, där det bland annat inrymdes en antikaffär som gick under namnet Antikboden. I bakgrunden till höger ses huset som under de senaste åren, fram till rivningen, var kommunens nämndhus. Dessförinnan var det Lundbergs pälsfabrik som bedrev sin verksamhet i huset.

Den gamla Tranåsbilden

Det här vackra huset hade adressen Storgatan 9. På nedre botten inrymdes en mattaffär och en möbelbutik. Här fanns också trafikskolan Gustafsson & Co. Senare revs huset och här blev det då plats för livsmedelbutiker, Thells färskvaruhall och Södra Livs.

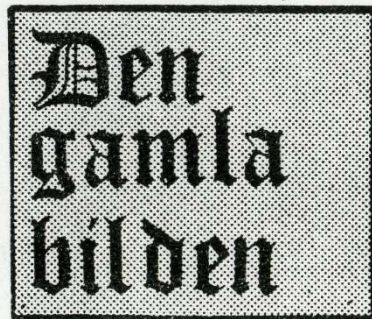
**Den gamla
Tranås bilden**

Minns ni gamla fina Röda Kvarn, biografen som låg vägg i vägg med Filadelfiakyrkan utefter Storgatan och granne med konkurrentbion Centrum. Här såg man filmerna man längtat efter långt innan TV bjöd på långfilmer i diverse kanaler. Det var biograferna Röda Kvarn och Centrum som gällde, och senare den modernare Royal. Den sistnämnda är för övrigt den enda som finns kvar numera. Det var många tranåsbo som lite vemodigt konstaterade att en epok gick i graven när Röda Kvarn revs 1976. Bilden på den gamla trotjänaren togs av fotografen Nils Petersson 1964.

Storgatan år 1915

Den intressanta bilden visar Storgatans södra del omkring 1915. Längst till vänster ses det gamla soldattorpet, som torde ha uppförts i mitten av 1700-talet. Den lilla stugan

flyttades 1967 till Kronobergsmissionens ungdomsgård i Ralingsås. Mitt på bilden kan man se Tranås måleri- och träförädlingsaktiebolags fastigheter. Från vänster den år 1890 uppförda stolfabriken, kontorsbyggnaden, västra gaveln på ångcentralen, senare ombyggd till biograf och till höger det stora såghuset. Företaget kunde dock inte klara påfrestningarna under affärskrisen 1908 utan råkade på obestånd och upplöstes. Vid Storgatans södra ända ligger Mejeriföreningens och F J

Fundins fastigheter. Mejeriet startade sin verksamhet den 2 januari 1913 under disponent Otto Anderssons ledning. År 1909 inflyttade firma Oscar Wigén & Co i det Fundinska gårdshuset, vars norra brandvägg skymtar på bilden. Företaget sysselsatte vid denna tid omkring 40 personer med en årsomsättning av cirka 100 000 kronor. Fabriksbyggnaden totalförstördes vid en fruktansvärd brand den 11 juni 1933.

Ur Elis Kågens arkiv

Den gamla Tranåsbilden

Storgatan och Brunnsparken någon gång för cirka 50 år sedan. Vid den här tiden var trafiken betydligt glesare på Storgatan, än den är i dag. Fotografen till bilden är okänd.

**Den gamla
Tranåsbilden**

Storg 19

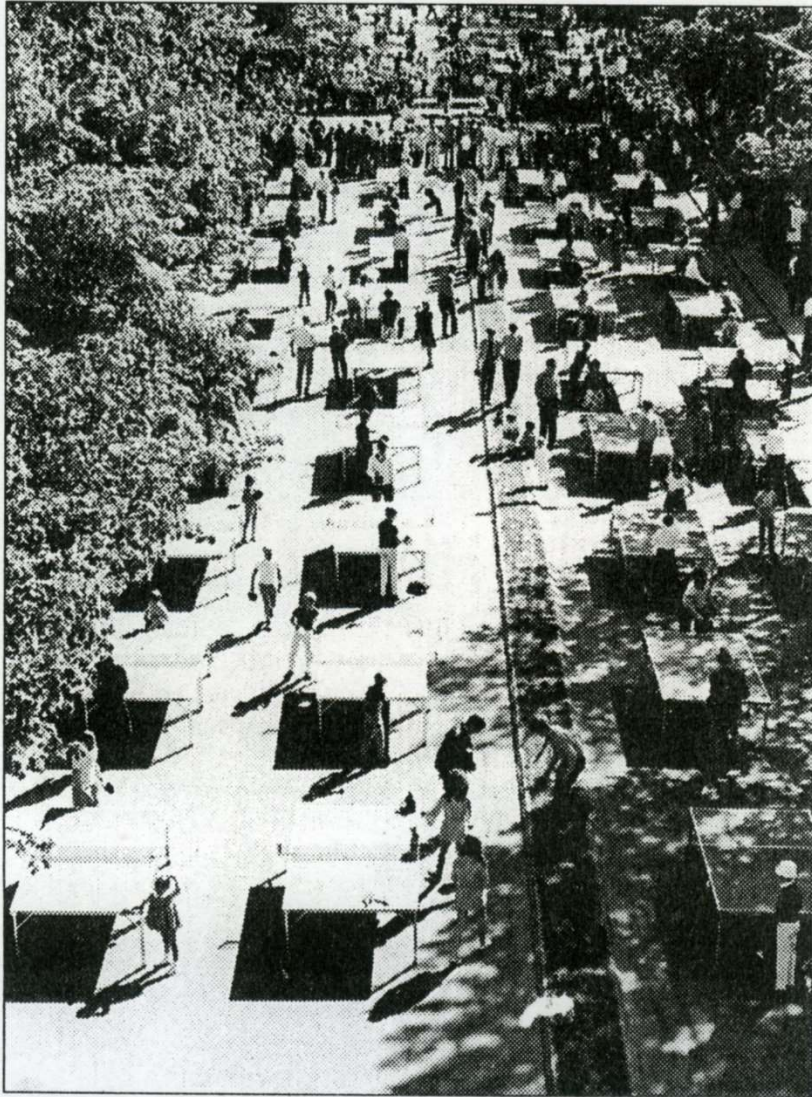
Kommer ni ihåg huset? Minns ni Hedströms specieriaffär utefter Storgatan? Fastigheten var belägen på Storgatan 19 och den siste ägaren var skohandlare Algot Gustafsson. Han lät riva huset i mitten av 1950-talet för att därefter uppföra ett stort affärs- och bostadshus. Fotografen Nils Petersson förevigade det gamla huset innan det revs. I det nya hus som byggdes inryms bland annat Sandbergs bokhandel.

Den gamla Tranåsbilden

Den gamla Tranåsbilden denna vecka är hämtad från Storgatan. Bilden är tagen strax söder om torget och föreställer bland annat Tranås Järn och Bosättningsaffär. Huset finns kvar än i dag och inrymmer bland annat en kiosk, Sparbankens fastighetsbyrå och naturligtvis fortfarande Bosättningen.

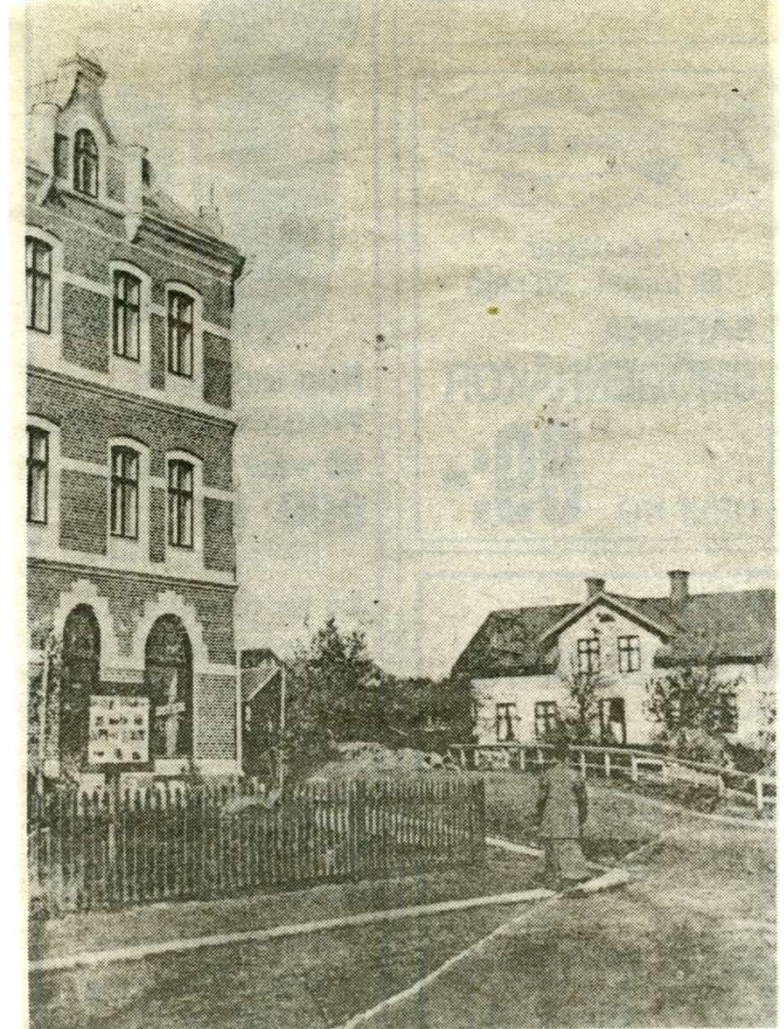
Den gamla Tranåsbilden

I juni 1969 ordnades en stor festival i Tranås. Tranås stad fyllde 50 år och festivalen blev förstås extra festlig av det skälet. Bland annat ordnades på Storgatan något som arrangörerna kallade "världens största bordtennisturnering". Hundra bordtennisbord hade placerats ut i Storgatans båda körfält och alla som ville fick

Bild 16

Den gamla Tranåsbilden

Veckans gamla tranåsbild är hämtad från Storgatan 63 och gamla ångbageriet. Fotografiet är sannolikt taget någon gång i början av seklet. Villan till höger i bild revs troligen på 1960-talet.

Den gamla Tranåsbilden

Den här gamla bilden visar det påbörjade bygget av Stads-
hotellet. Fotograf Nils Peters-
son tog bilden i början på 1950-
talet. Byggnationen pågick un-
der åren 1950–1954. I bakgrun-
den ses från vänster Söder-
bergs konditori, Rydins Cykel
& Sport och Sparbankshuset.
Därefter följer "Malmquista-
huset" där butikerna Ljungqu-
ists, Guldsmed Malmquist och
Sandbergs färghandel fanns. I
bakgrunden till höger ses
Brinks bageri. De små kurer-
na på bilden var Konstantin
Linds kiosk samt Erlands och
Lings korvkiosker.

Den gamla
Tranåsbilden

28-10-95

Bilden, som tagits av fotograf Nils Petersson, visar en gårdsinteriör från den fastighet, som revs i början av 1950-talet. Den stora byggnaden uppfördes omkring 1860 av handlanden J.A. Blavier, som här öppnade en speceri- och manufakturaffär. Före sekelskiftet drev handlanden John Eriksson hotellrörelse i den mindre byggnaden. Här serverade man mat, öl och vin till hungriga och törstiga gäster. Husen låg där Statt i dag är beläget.

Den gamla Tranåsbilden

Året är 1962 och bilarna kör fortfarande på vänster sida. Fotograf Nils Peterson har tagit den här bilden från taket på Köpmännens hus. På den tomma ytan på bilden ligger i dag den tillbyggnad som gjordes av dåvarande AMs Järn och sport och här hannade så småningom Team Sportia. Längre ner på på Missionsgatan ses pälsföretagets Fundin & Dahlströms lokaler. I bottenplanet etablerade sig senare TV-Center under ledning av Hans Aronsson och Sven Olof Hedlund.

51017 34

Den gamla Tranåsbilden

På bilden, som fotografen Nils Petersson, tog 1975 ser vi Fångs färghandel. Hos E A. Fång kunde man köpa allt från färg och tapeter till kemikalier och bensin. På trottoaren hade företaget sin bensinstation i form av en enda bensinpump till fromma för dåtidens bilism. Huset revs 1975 och ett nytt byggdes upp. Fångs färghandel försvann och in på arenan kom i stället Stures Färghall. Adressen på huset var Storgatan 34. Nästgårds fanns Stuvboden, Ingrids samt Evas, tre butiker som också har försvunnit.

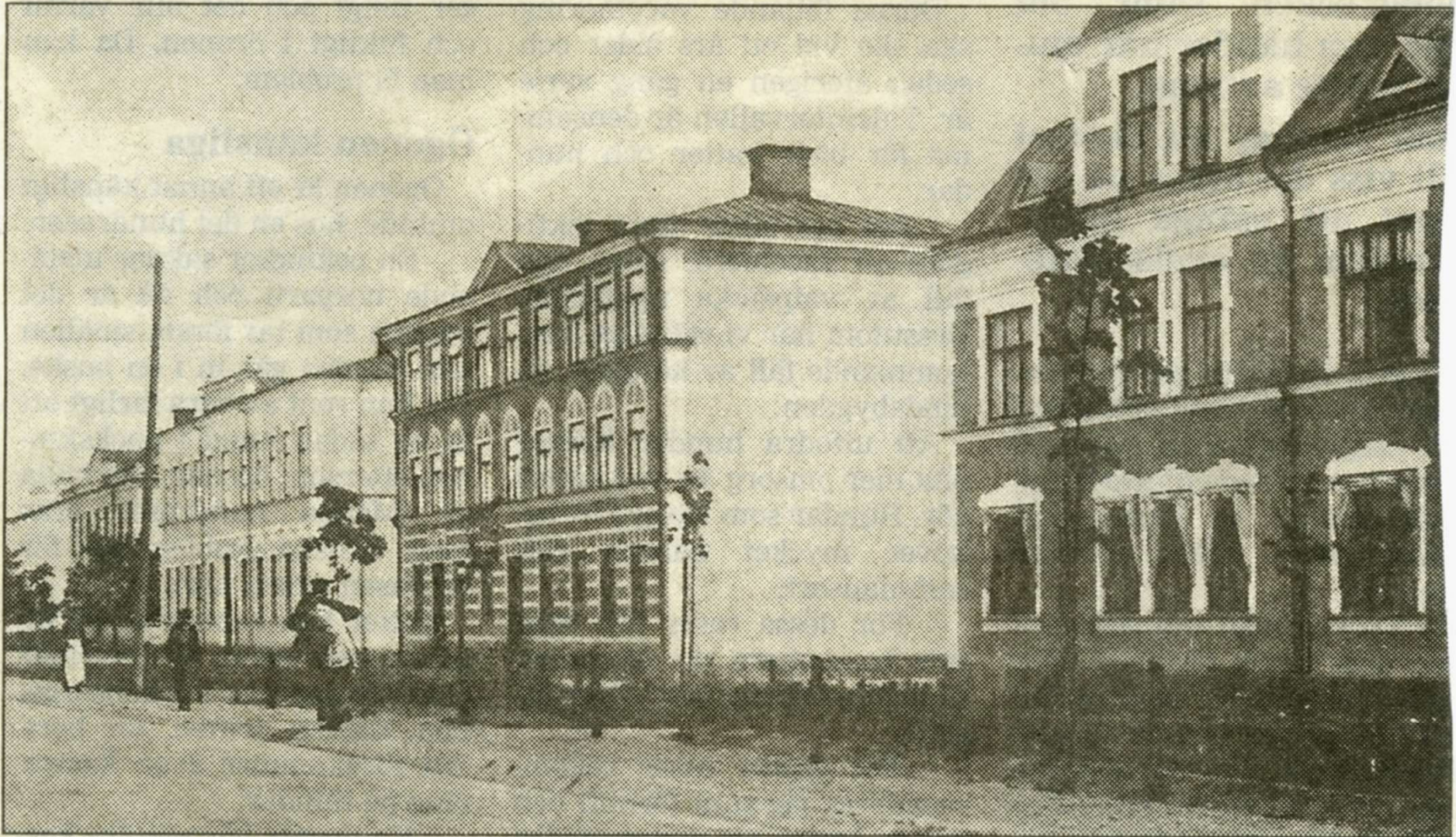
Den gamla Tranåsbilden

Huset längst till vänster (hela syns inte på bilden) är Storgatan 43. Där fanns Skattemyndigheten, Tranås Tidning och Asséns konditori under senare delen av 1960-talet. I stora gårdslängan låg Bravells päls, Stiga och Tranås bilskola. I det stora huset till höger hade Åbro Bryggeri lager och försäljning när fotograf Nils Petersson tog bilden 1967.

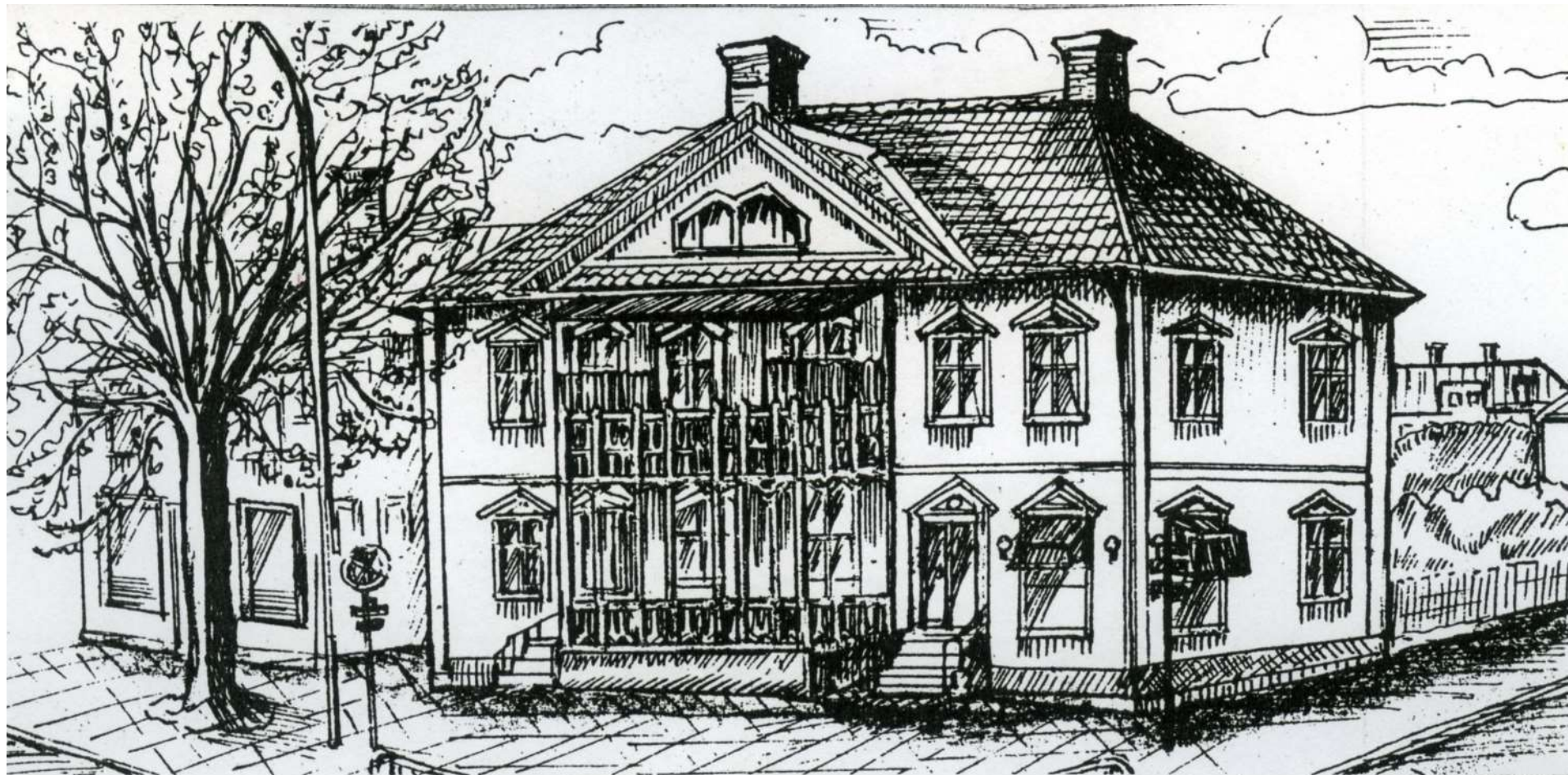
Den gamla Tranåsbilden

Bild 22

Den här bilden föreställer ett parti av Storgatans norra delar. I mitten på bilden ses Centralskolan, som sedan många år är riven och fått lämna plats för polishuset.

Längre bort på bilden ses det som numera är Eriksbergs museum. Bilden som är från seklets början har vi fått låna av Bo Lundqvist.

81

Det såg illa ut för den så kallade Hellquistska gården för en tid sedan. Men nu har kvarteret fått en nådatid på ett par år sägs det.

Den här veckan har vi valt ett motiv från stadens norra delar. Fotografen Nils Petersson tog det här fotot 1957 för att bevara huset åt eftervärlden. Numera är kåken som inrymde Lindhs skor och Musikaliska knuten borta för länge sedan. ICA-hallen byggdes här, men den är som bekant också borta och här ska i stället bli Hylands Hörna om allt går enligt planerna. På 50-talet hade man inte hunnit göra Storgatan dubbelfilig, utan det var en enda väg och den var som ni kanske minns belagd med gatsten.

Den gamla bilden

Ydrebron från Tranåskvarns-
gatan. Fotot är taget under 1920-
talet. Smedjan till vänster köp-
tes 1889 av smeden A.P Eriks-
son. Den låg då Smedjeholmen
nere vid Elverket. Efter ett par år
byggde Eriksson en ny smedja
just norr om Ydrebron och flyt-
tade verksamheten dit.

Med tiden övertog sönerna
Erik och Knut smedjan. Erik
ägnade sig åt konstsmide och
Knut åt grovsmide. Smedjan
revs 1971.

På bilden syns den gamla
Ydrebron. Den nya byggdes
1919 av grundläggare Alfred
Gustafsson.

Det stora huset till höger är
nuvarande "Stillehuset". Det
byggdes i början av 1900-talet

av grosshandlare Gottfrid
Karlsson. Han hade även spe-

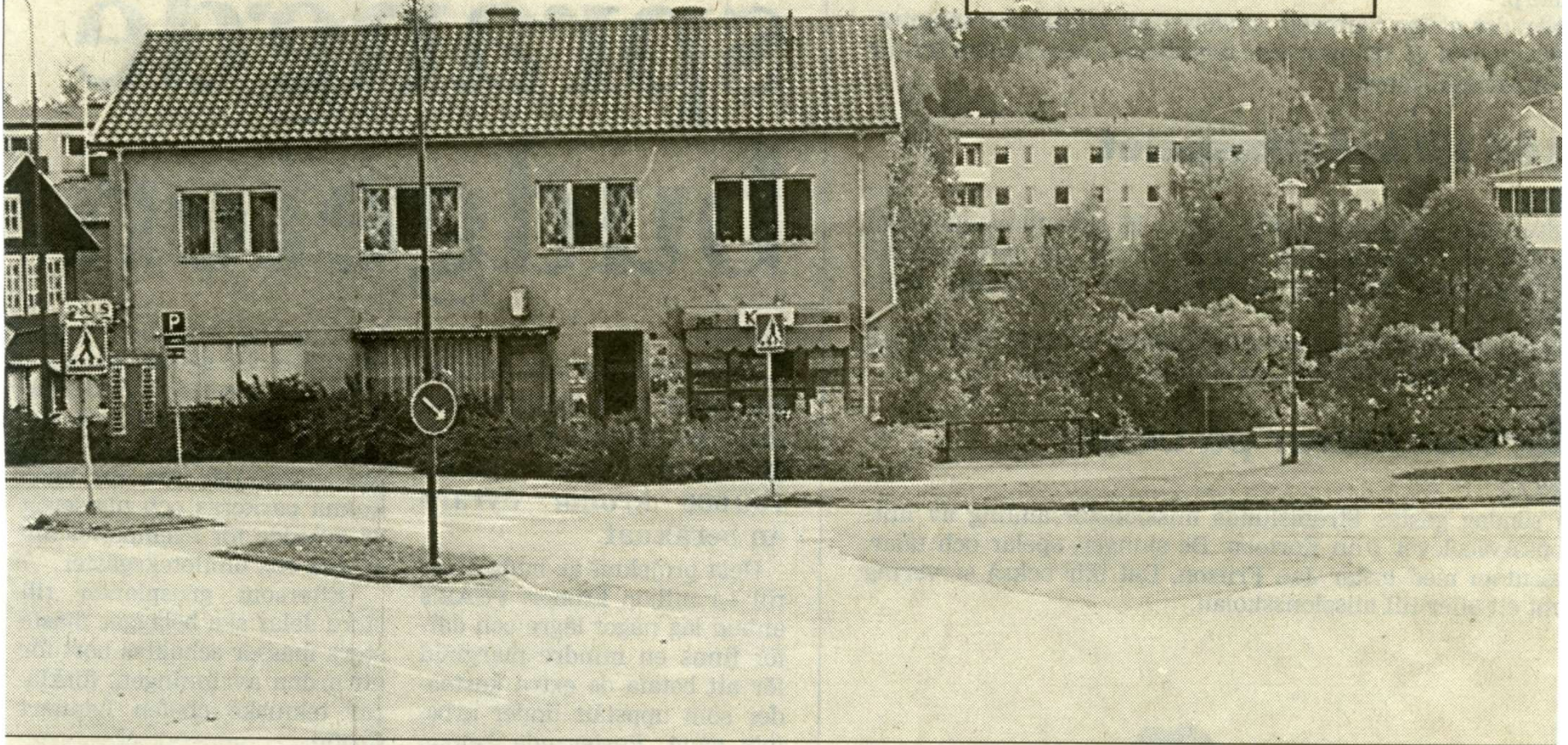
ceriaffär i huset med ingång på
hörnet mot Storgatan-Ydrevä-
gen. Affären övertogs senare
av Thure Lund, känd seglarve-
teran på Sommen. I början av
1900-talet hade IOGT sina loka-
ler i huset. Förutom sina möten
hade de teater och filmföreställ-

ningar i lokalerna. I bottenvå-
ningen mot Storgatan hade
skräddare Stjärnvall verkstad
en tid.

På översta våningen mot
öster fanns också under många
år en fotoateljé.

Den gamla Tranåsbilden

Här i Storgatans norra ände låg Axels Café, ett populärt ställe där man kunde avnjuta en kopp kaffe med tillbehör. Fotografen Nils Petersson tog bilden strax innan huset revs i början av 1980-talet. Ett av skälen till rivningen var att huset måste ge plats åt den nya Ydrebron över Svartån. Ägare till caféet var Axel Gustavsson.

Den gamla Tranåsbilden

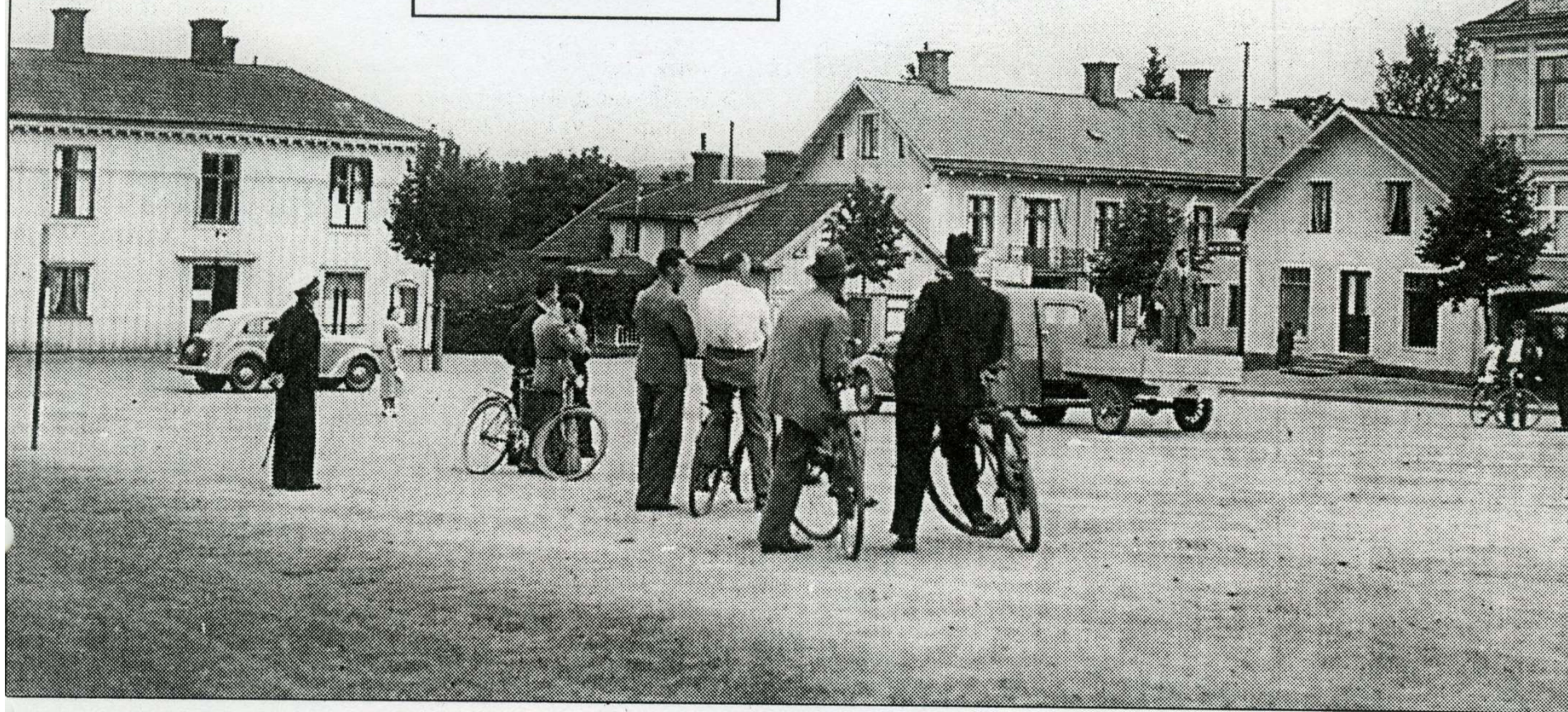
22/10 94

Storgatan 63. Så här såg det ut en gång i tiden på adressen Storgatan 63. Ett stort och vackert hus, som dock - liksom så många andra gamla tranåbyggnader - fått skatta åt förgängelsen. Huset kallades Boqvista- och Norrmanhuset. Bilden togs 1965 av Nils Petersson och byggnaden fick stå kvar ytterligare 15 år innan rivningen ägde rum. Nu finns här i stället hyreshus som tillhör HSB.

30/7 94

Den gamla Tranåsbilden

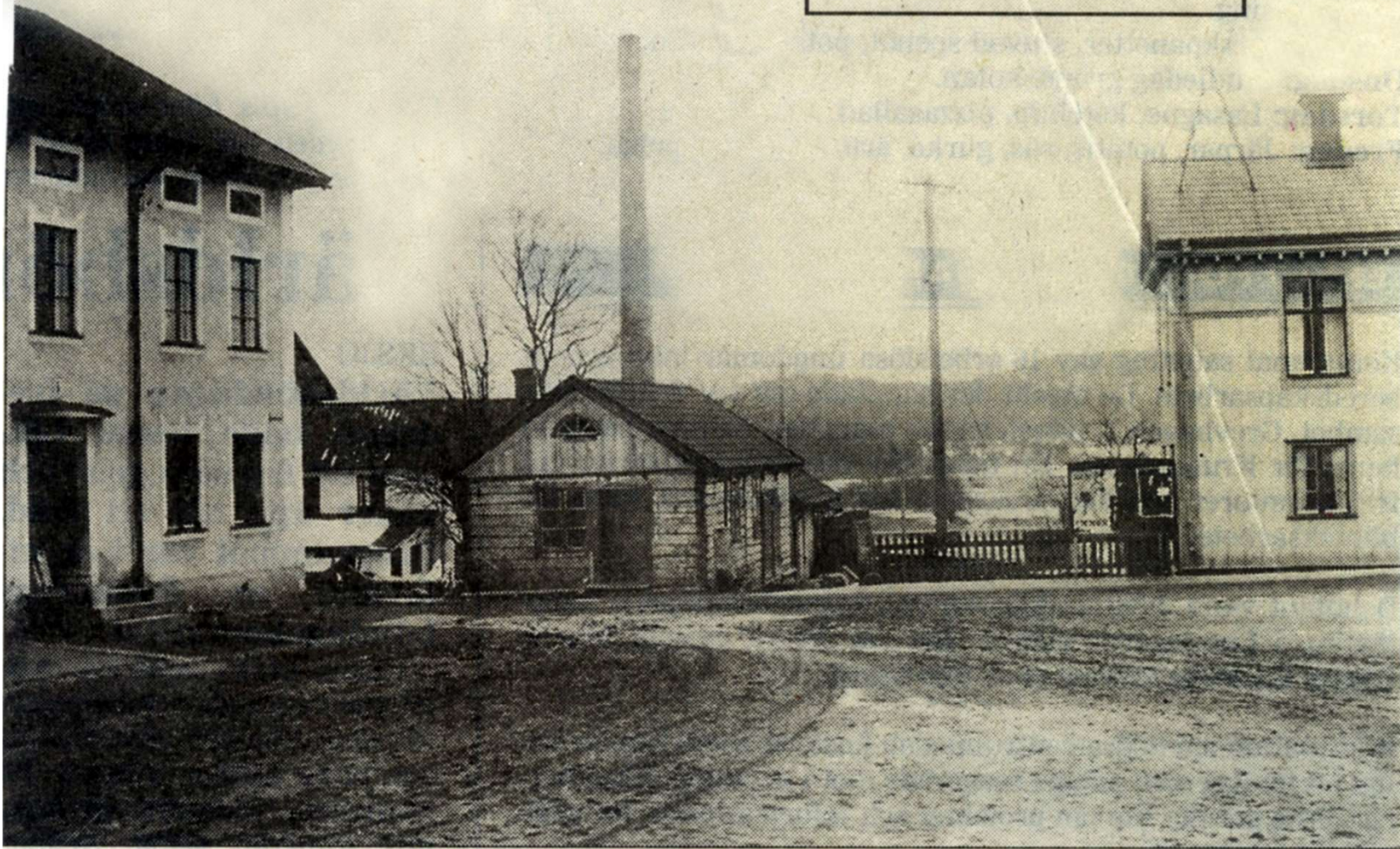
För snart 50 år sedan såg det lite annorlunda ut i Tranås centrala delar. Den här bilden, som togs av fotografen Nils Petersson 1948, visar hur det så ut på dåvarande Lilla torget. Numera kallas platsen kort och gott torget, och det som en gång var Stora torget heter numera Brunnsparken. Längst till vänster på bilden ses Tranås förra stadshus. Torget var den naturliga samlingspunkten för många tranåsbor. Där dryftade man både små och stora problem och ventilerade understrundom även glädjeämnen.

Stadshus och torgstallar

*Den gamla tranåsbilden är den här veckan tagen från stadshusbron och härstammar från 1950. Till höger i bild skymtar ett svart tak och en skorsten. Det är det gamla stadshuset. De låga byggnaderna till vänster är torgstallar. Här ställde torgknallarna sina hästar medan de skötte kommersen på torget. Där de gamla stallarna fanns står i dag cityhuset.
Bild: Nisse Pettersson*

Den gamla Tranåsbilden

Den här gamla bilden togs i början av seklet och visar delar av bebyggelsen kring torget, eller Lilla torget, som det hette på den tiden. Den lilla byggnaden i timmer inrymde C.E Scheutz & Sons läderfabrik. Huset revs år 1922. Till höger syns det gamla stadshuset och till vänster den byggnad som så småningom fick lämna plats för stadshotellet.

Kommunal våg på torget

Den här bilden, som tillhör guldsmed Bertil Malmqvist,

**Den
gamla
bilden**

visar Lilla torget (numera bara Torget) i Tranås i början av 1900-talet. Det säregna byggnadsverket t h inrymde i bottenvåningen en kommunal-ägd våg, där man kunde väga större, tyngande saker, t ex djurkroppar och potatissäckar. I övre delen fanns något så förnämligt som en slags elcentral för närliggande fastigheter. Fr v syns det s k

Zetterstrandska huset jämte ett annat bostadshus (sedermera även lokaler för socialnämnden och taxeringsnämnderna). Husen revs då Stadshotellet skulle byggas. I bakgrunden t v Scheutzka garveriets försäljningslokal, t h gamla stadshuset, även dessa sedan länge jämnade med marken.

Två bilder från torget

I dag ska vi visa två bilder från 1920 (ovan) och 1932 (nedan). Det är ett fotografi och en målning, ägda av Ellis Johansson, Tranås. På det gamla fotografiet har fotografen stått på torget och

framför den vita byggnaden (som sedan revs och blev Stadshotellet) har dåtidens vedtransporter parkerats. En av de få lastbilar som fanns i Tranås på den tiden samt en avspänd kälke. Det lilla huset i mitten ägdes av Ellis Johanssons farfar. I bottenplanet fanns en liten speceributik. Och den grå, dystra byggnaden till höger är Tranås första stadshus. (Visste ni förresten att enredörren finns kvar, den är monterad i väggen på kafeterian i nuvarande stadshusets källarvåning).

På målningen har mittenhuset ersatts av en annan byggnad, uppförd omkring 1930. Det var Ellis Johanssons far, Axel Johansson som lät bygga det huset. Där fanns ett charkuteri (som Axel själv drev) till vänster och stans första kooperativa affär till höger.

Senare blev det begravningsfirma i huset och numera är också denna byggnad rivet. I väntan på något som vi inte riktigt vet vad. Det gäller ju den erbarmelige Norra Gyllenforstomten.

Den gamla bilden

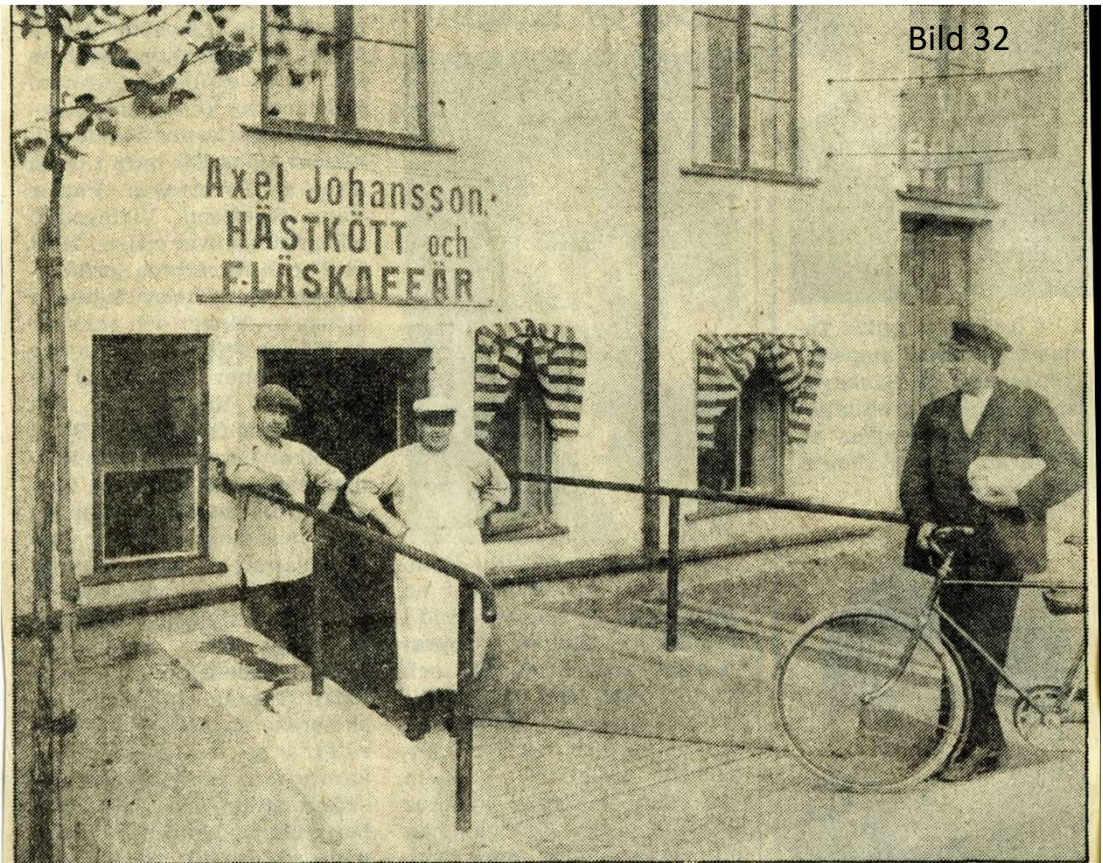
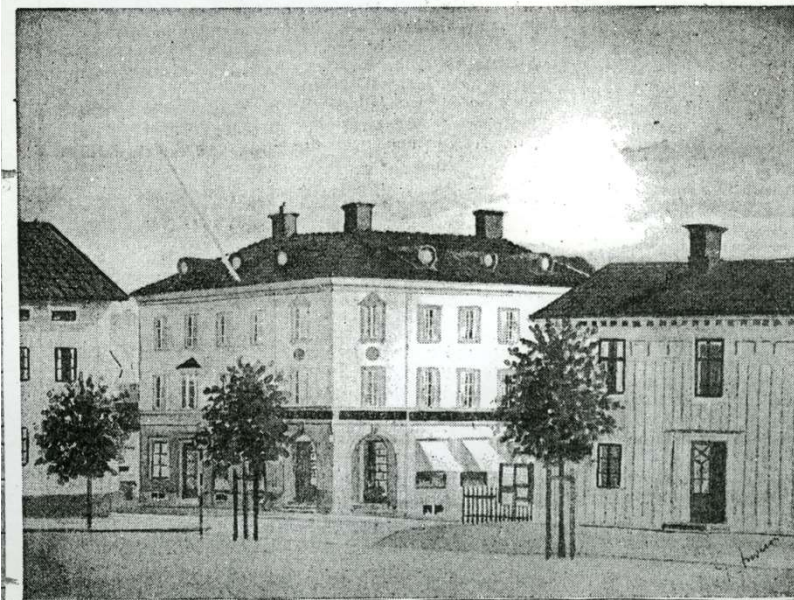

Bild 32

Köttaffären vid torget

Denna gång har vi en bild från 1900-talets yngre hälft.

Den gamla bilden

Känner ni igen köttaffären? Huset finns naturligtvis inte kvar längre. Här står istället stadens Stadshotell. Och framför entrén till Axel Johanssons Hästkött och Fläskaffär står Knut Andersson (pappa till kända Tjaland-grabbarna), slaktare Gustaf Blomqvist och med cykeln Ivar Johnsson. Han var ägare av Centralbuffén - den lilla matserveringen som fordom

fanns mitt emot SJ:s godsmagasin.

— Jag var nog 14 år när jag började hos Axel Johansson, (nu 70) berättar Knut Andersson. Sedan höll jag på i samma yrke i 50 år. Skylden som syns till höger på bilden berättar att Vita Bandet hade lokaler i fastigheten. De höll till ovanför slakteriet och köttaffären.

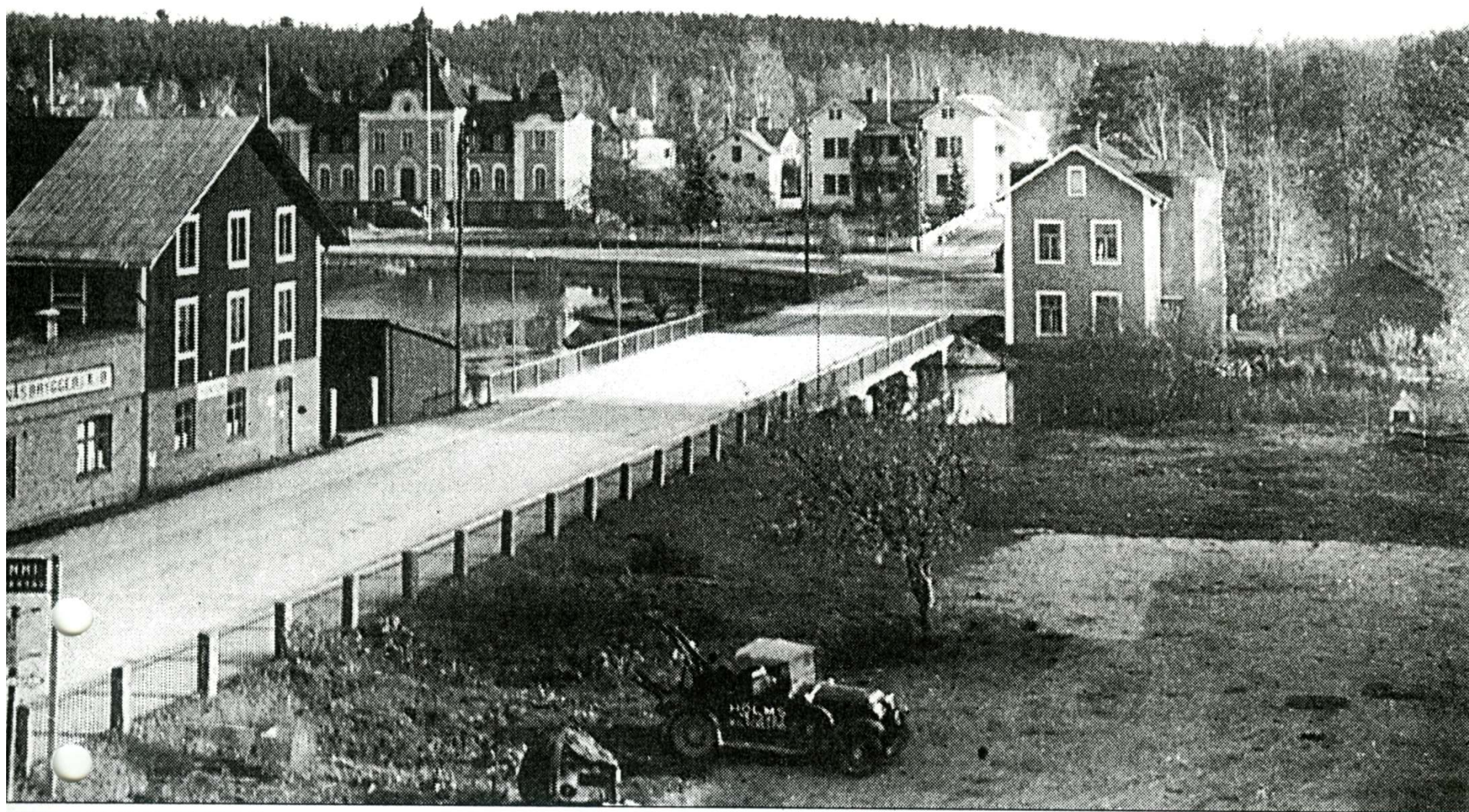
Bilden ägs av fru Maj Karlsson, Tranås.

Så här såg det ut när man närmade sig centrala Tranås från stadshusbron år 1950. Det är Nils Petersson som har tagit fotografiet och som ni ser är det inte mycket som är sig likt. Broräcket var av trä på den tiden men däremot verkar beläggningen av bron inte ha förändrats särskilt mycket.

Till vänster efter att ha passerat bron möttes man av torgstallarna, där handlarna bjöd ut sina varor till försäljning. Till höger om bron fanns fiskhandlare Yngve Nordstrands fiskvagn. Här sålde Nordstrand färsk fisk och färska räkor när det var torgdagar, annars höll han till i fiskaffären på söder.

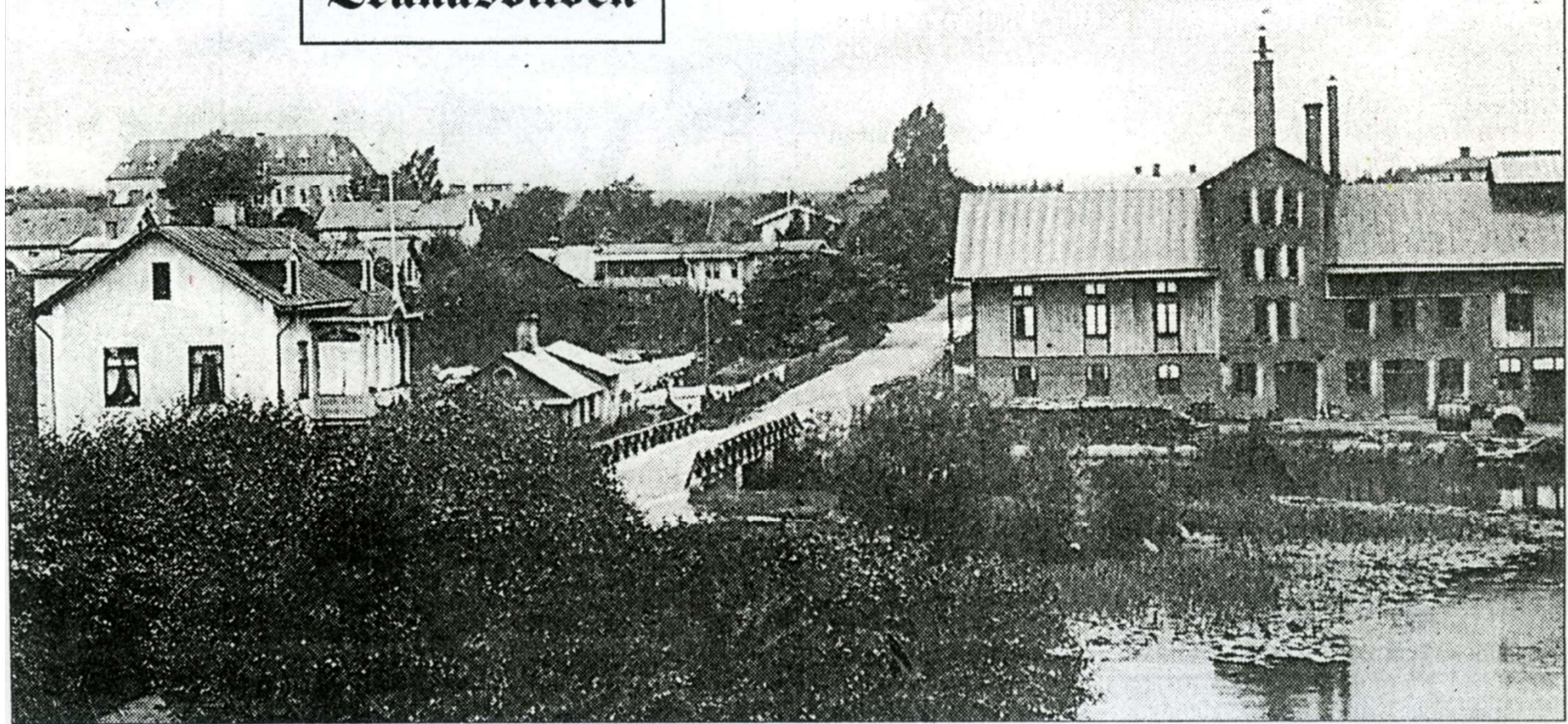
Och i kvarteret Norra Gyllenfors till höger har allt det gamla försvunnit och bland annat fått lämna plats för ICA Kvantum och Posten.

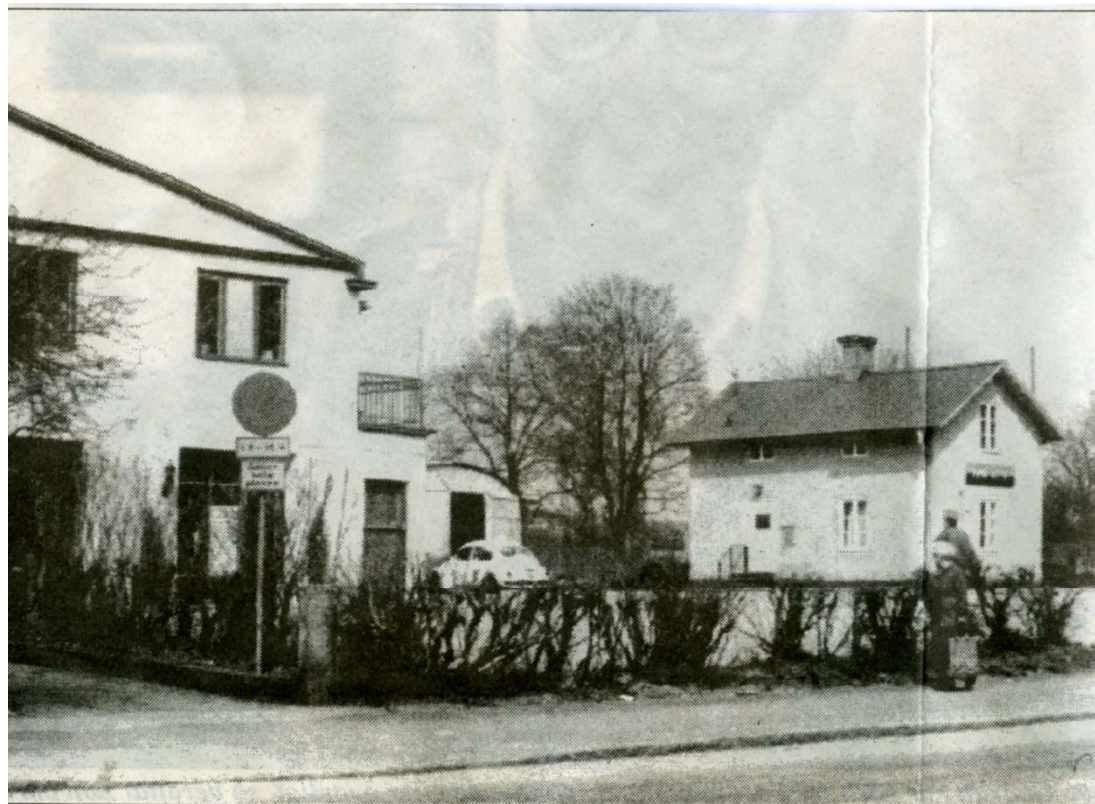
Den gamla Tranåsbilden

Den här gamla bilden togs på 1940-talet av fotograf Nils Petersson. Tingshuset, numera Musikskolan, gör det väl ganska lätt för läro att orientera sig även om husen i förgrunden på bilden är borta för länge sedan. Till höger ses den så kallade Ekmarksvillan, som låg vid Svartåns strandkant. Tomten till höger är fortfarande obebyggd och nyttjas precis som då som parkeringsplats. Till vänster ser man rester av det som en gång var Tranås Bryggeri AB. Här tillverkades öl, vatten och läskedrycker, som sedan distribuerades ut till tranåsborna med hjälp av lastbilar.

Den gamla Tranåsbilden

Den här gamla bilden är från 1908 och föreställer bebyggelsen runt Tingshusbron. Till höger på bilden ses Tranås bryggeri, där man tillverkade pilsner, läskedrycker, svagdricka och mineralvatten. Bostadshuset till vänster är liksom bryggeriet numera rivet. På bryggeritomten ligger i dag servicehuset Berget och där de små husen till vänster låg finns i dag en parkeringsplats.

Östra Järnvägsgatan 3. Foto från 1985.

Gamla bilden

Ur Karl-Erik Janssons arkiv

Här hade Hylands charkuteriaffär

Affären, som syns i vänstra huset bakom trafikmärket var först mjölkaffär. Dit kom sedan Otto Hylands Charkuteriaffär.

Lennart bodde aldrig där. Han hade redan flyttat hemifrån. På 1970-talet slutade Hyland och efterträddes av Wästgötaost med V Wilhelmsson som chef.

I det mindre huset till höger bodde 1925-31 grönsakshandlare Lind. Senare har familjen Wolf och även en motorcykelklubb hyrt i huset.

Huset står ännu kvar som fritidslokal till det nya huset längs Östra Järnvägsgatan. De andra husen revs 1991.

Text o foto: K-E Jansson

Gamla bilden

Ur Karl-Erik
Janssons arkiv

Huset byggdes 1918 av J.W Öst. Han kom till Tranås 1890 från Höreda. I huset startade han en läskedrycksfabrik som hette Hälsans Mineralvattenfabrik. Där fanns också Café Konditori Svea, som blev känt i hela landet pga ett dubbelmord. Det hände 28 oktober 1921 i den sk friveckan. En berusad tranåsbo sköt ned caféidkerskan då hon vägrade servera honom kaffe. Den tillkallade polisen sköts också. Mördaren flydde men gepts senare. Han dömdes till livstids fängelse. 1925 övertogs kaffet av fru Elna Finnfors och fick namnet Nya Pensionatet. Sedan hette serveringen Södermalms Matsalar. Sista innehavaren blev troligen Brita Nyström-Lundkvist, som hade serveringen mellan 1950 till 1963. Huset revs 1982.

Text och bild: K-E Jansson

Torget - Ågatan norrut. Foto okt 1952.

I det vänstra huset bodde Lennart Hyland under sin skoltid. Där fanns också en tid biblioteket i bottenvåningen. I det gamla mörka huset vid Ågatan här det sedan början av 1900-talet varit skomakareverkstad. Den har innehafts av bl a skomakarna August P Svensson, Karl Strandberg och Filip Karlsson. Husen revs 1953.

Text o bild: K-E Jansson

Så här såg det ut i ena hörnet av kvarteret Norra Gyllenfors för 20-talet år sedan. I det här stora huset inrymdes bland annat SAUs ungdomshem och till höger Sven Hedströms begravningsbyrå. I husets bottenvåning fanns också Tage Thaléns vapen- och sportaffär. Huset revs 1976 och året dessförinnan tog fotografen Nils Petersson den här bilden. Så stod tomten öde några år innan det efter intensiv debatt byggdes ett varuhus där. Åhléns hade långt framskridna planer på att bygga men det blev som bekant i stället ICA Kvantum som etablerade sig i kvarteret.

Leksaksaffären på Ågatan

Den gamla
Tranåsbilden

I byggnaden på Ågatan 20 fanns bland annat en leksaksaffär och en fotoateljé. Bilden är tugen 1959.

TRANÅS

Byggnaden visar Ågatan 20. Gamla tranåsbör kallade fastigheten Hulda Franssons hus. Där startade kakelungsmakare Axel Pettersson en korg- och leksakshandel, som senare

kom att heta C A Petterssons Eftr.

Den övertogs av Erik Kindberg och 1948 fortsatte Signe Kindberg verksamheten. Där har många av de äldre tranåsbörna stått med näsan tryckt

mot skyltfönstret och beundrat alla leksakerna.

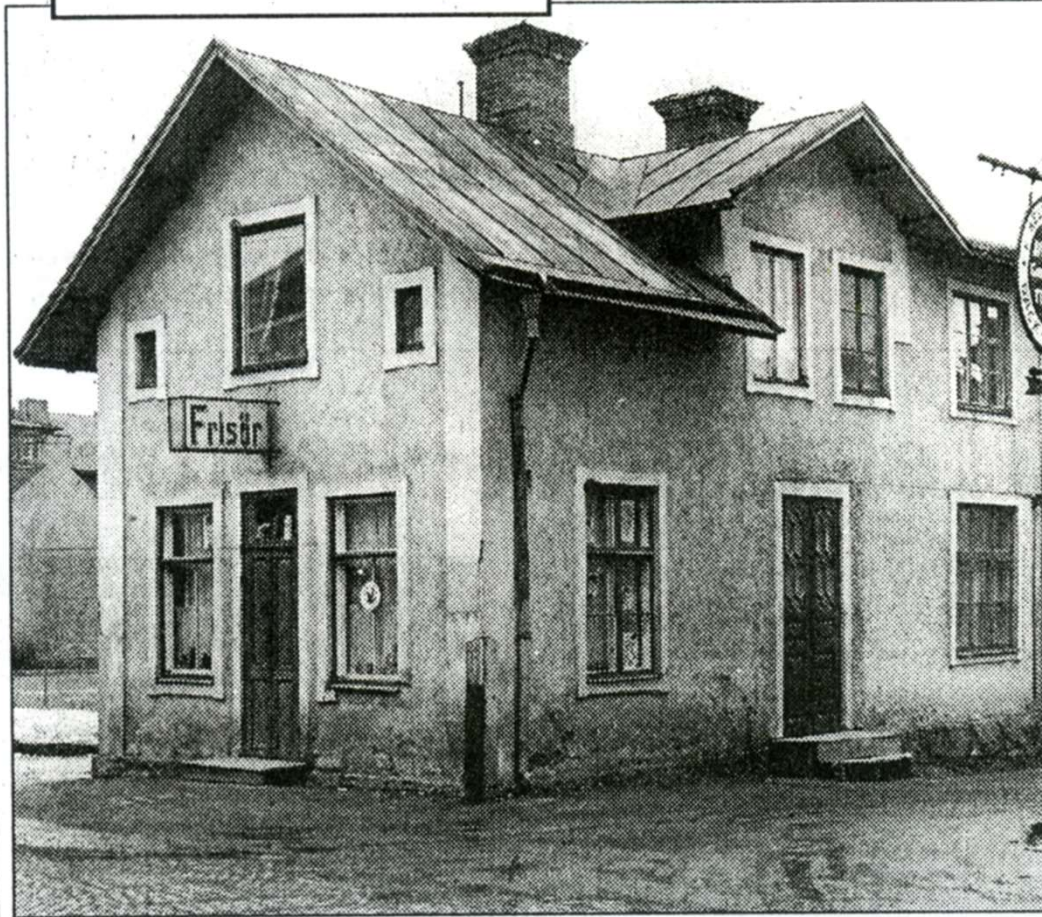
I huset hade också fotografen Gottfrid Wahlgren sin fotoateljé. Han var väl mest känd för sina foton på skolklasser och konfirmandegrupper.

I byggnaden har bland

andra kanske stans första frälsningssoldat, Abel Svensson och en av de forna styrande i stan, fanjunkare Wetterhall, bott.

Huset revs omkring 1960 och där uppfördes senare byggmästare Bunne Cityhuset.

Den gamla Tranåsbilden

Från Ågatan 1966. Veckans gamla Tranåsbild tog fotografen Nils Petersson på Ågatan 28 år 1966, strax innan huset revs. I det gamla huset fanns Sven-Inge Anderssons frisersalong och ägare före honom var frisörmästare Grunditz. Sven-Inge Andersson flyttade sedermera sin verksamhet till Nygatan, där salongen fortfarande är belägen. I grannhuset, som man bara ser knuten av till höger, fanns Dittmers gummiwerkstad.

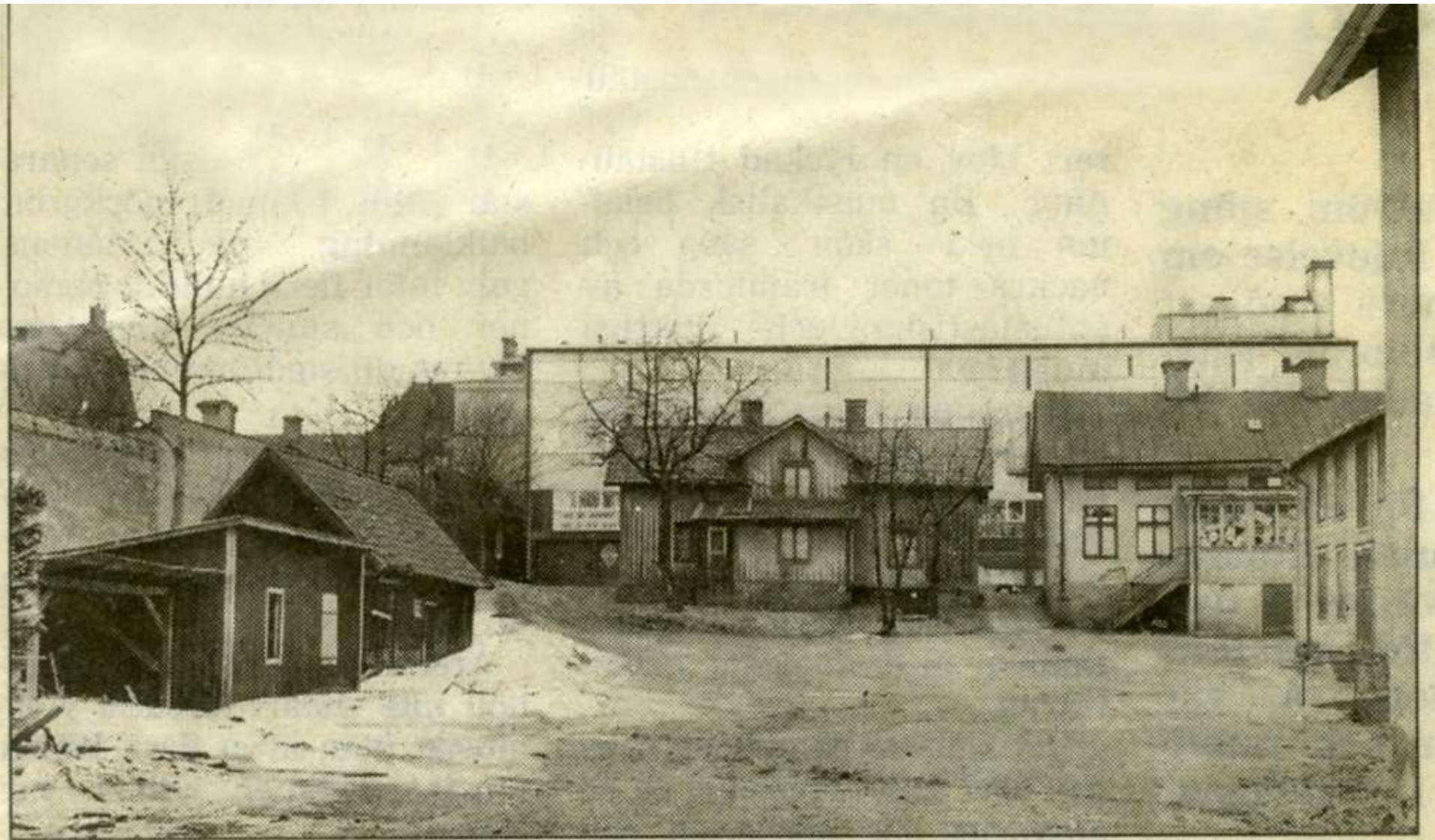
Veckans gamla tranåsbild visar hur det såg ut på Ågatan 32, 1960. Av bilden framgår att O H Sjögren tapetserare bedrev verksamhet där, samt att G. Andersson hade skomakeri i huset intill.

Den gamla Tranås bilden

15-4-95

Auktionshallen. Denna gamla byggnad låg på Ågatan 40 och där hade Rygert en auktionshall. Fotot togs av Nils Petersson år 1965. Huset revs 1983.

Så här såg det ut i kvarteret Strömsholmen mellan Ågatan och Svartån för ungefär 30 år sedan. Fotograf Nils Petersson tog bilden 1976 innan de gamla husen revs. Området används numera som uppställningsplats för bilar hos Skobes.

Den gamla
Tranåsbilden

20/11
93

Bild: NILS PETERSSON

Svunnen tid. För lite drygt 30 år sedan såg det ut så här i korsningen Ågatan-Missionsgatan i Tranås. Mycket har förändrats sedan dess, vilket framgår av fotografen Nils Peterssons fotografi. Han har stått i hörnet, där Apoteket låg fram till förra veckan, då han tog bilden. AM:s cykelverkstad låg på den plats där numera Skobes Bil AB har bensinstationen. Längre ner på Missionsgatan ses den byggnad där denna tidning dagligen framställs. Men för 30 år sedan fanns inga skrivmaskiner eller dataterminaler i huset, utan där huserade AM:s Rör AB. Och nere på Strömsholmen var bebyggelsen sparsam. Ingen arkitekt hade ännu kommit på tanken att modernisera de gamla husen eller bygga upp nya.

Flickorna på Freden

Denna bild togs för inte alltför många år sen. Men de

**Den
gamla
bilden**

minner om gamla så kallade goda tider i Tranås. På den tiden fanns det ett café i hörnet Missionsgatan-Ågatan (där nu en hästtillbehörsaffär ligger). Tidigare var det också damfrisering. Det var Café Freden och flickorna på bilden jobbade där. De står tillsammans med några gäster på trottoaren mitt emot caféet. På bilden ses istället

den lilla verkstaden som fanns på AM:s tomt. Personerna på bilden är fr v Sture Malmsten, Margit Sagnelius (f Lejon), en herr Lövgren, Lilian Lindbaum, en herr Fridh, nästa är okänd, därefter en herre man kallade Nässjö-Karlsson och slutligen Julle Feldt. Bildens ägare heter Karl-Erik Kristiansson.

*Ågatan 46, "Ölstugan", låg i hörnet Ågatan-Falkgatan.
Foto mars 1974.*

Huset byggdes omkring 1880. Där inrättades Tranås första apotek 1894 med apotekare G Th Carpelan. Omkring år 1900 började där fröken Gerda Skarin en privatskola. Hon läste med nybörjare, mest från ortens socitet, för att dessa skulle få en god start i skolan. En av hennes uppgifter var också att preparera elever från folkskolan så att de klarade inträdesproven till Kommunala Mellanskolan. Efter 1920 inrättades i bottenvåningen en ölstuga i regi av Tranås Bryggeri. Vi minns föreståndarna Alm och Fransson. Ölstugeröreslen slutade 1960. Huset revs 1974. Det stora huset till vänster byggdes 1940 och revs 1973.

Text o bild: K-E Jansson

Torgdag vid Brunnsparken

Dagens bild av äldre dato har vi fått låna av fru Gerda Åstrand. Badhotellet ses till

**Den
gamla
bilden**

höger i bakgrunden och badanstalten till vänster. Dessa byggnader var nyligen uppförda då bilden togs, år 1900.

Området framför hotellet, idag den för tranåsbor så välbekanta Brunnsparken, tjänade på den tiden sitt syfte som torg. Omkring torget låg ett par gamla bodar och Saluhallen, som ses till vänster.

När det var torgdag stod **Sommenfiskare** och sålde nyfångad fisk i de här bodarna.

Att kommersen var stor talar bilden för. Torget var en samlingsplats för stora och små. Vare sig man ville byta några ord med bekanta eller handla blev det till torget man styrde sina steg, naturligtvis.

Dröj med blicken ett litet tag vid de tidsenligt klädda människorna. Bilden visar på människor av alla kategorier. Gamla och unga, fattiga och mer välförsedda, stadsbor och landsbygdsbor.

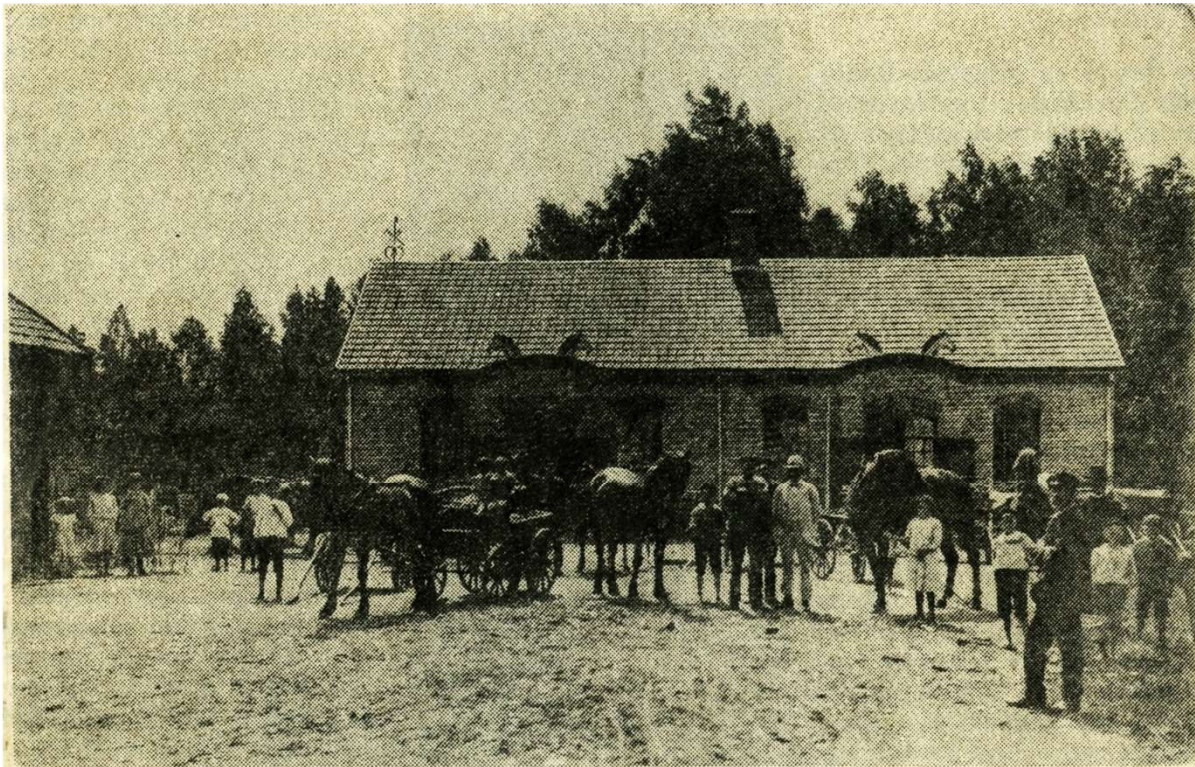
14/5 94

Den gamla Tranåsbilden

För 30 år sedan, eller 1961 för att vara exakt, tog fotografen Nils Petersson den här bilden. Han har stått i Brunnsparken, eller Stora Torget, som var namnet på denna plats innan någon i namnberedningen på kommunen tyckte att Brunnsparken lät bättre. Gamla tranåsbor bryr sig dock inte, utan kallar torget för Stora Torget och ingenting annat.

Husen på bilden finns inte längre. Här inrymdes bland annat en mjölk- och brödaffär. Längst till höger på bilden ses ett av Tranås allra äldsta hus. Husen är som sagt rivna och för dagen finns ingen bebyggelse på denna tomt.

Hos hovslagare

Detta är hovslagare Oskar Ljungbergs smedja vid Ydrevägen. Byggnaden finns kvar och är i dag dels cykelverkstad och dels Byggsvetsföretag. Här var det liv och rö-

Den gamla bilden

relse förr. Smeden och hans folk kunde sko upp till 50 hästar en fredag. På bilden ses smeden själv (svartklädd i mitten). Längst t v hans fyra döttrar och t h om smeden står (vitklädd) möbelsnickare C W Sandstedt. Den lilla bilden t h föreställer de två smederna. Fredrik Sandstedt t v och t h Gustav Blomqvist. Bilden är tagen strax före sekelskiftet. De båda smederna var bl a med om att bygga Kneippen i Tranås. (Bilderna har vi fått låna av Ernst Karp).

Den gamla Tranåsbilden

Noaksgården, det lilla huset in på gården, på Ydrevägen. Vi har fått låna bilden av Karl-Arne Brehmer, Skölderyd, Aneby och han berättar så här om huset: "Noaksgården byggdes 1892–1894 av min mors morbröder, Alfred och Oskar Noaksson från Ivranäs. Timret averkades i Ivranäs, kubbades och drogs till Tranås med hjälp av Sommaskep. På bilden syns Elin Englund med dottern Runa. Elin var född i Ivranäs 1882 och dotter till Alfred Noaksson. Kortet är taget omkring 1920."

Den gamla
Tranås bilden

Vägnostalgi. Så här såg det ut på Ydrevägen innan det beslutades att vägen skulle breddas. Då fick inte husen, som fotografen Nils Petersson tagit bild på, vara kvar längre. De revs för att ge plats åt trafiken som behövde bredare väg. Huset närmast kameran kallades Gottfrid Lundqvists villa och adressen var Ydrevägen 20. Huset till vänster i bakgrunden ägdes av Nils Sandstedt.

Gamla bilden

Ur Karl-Erik
Janssons arkiv

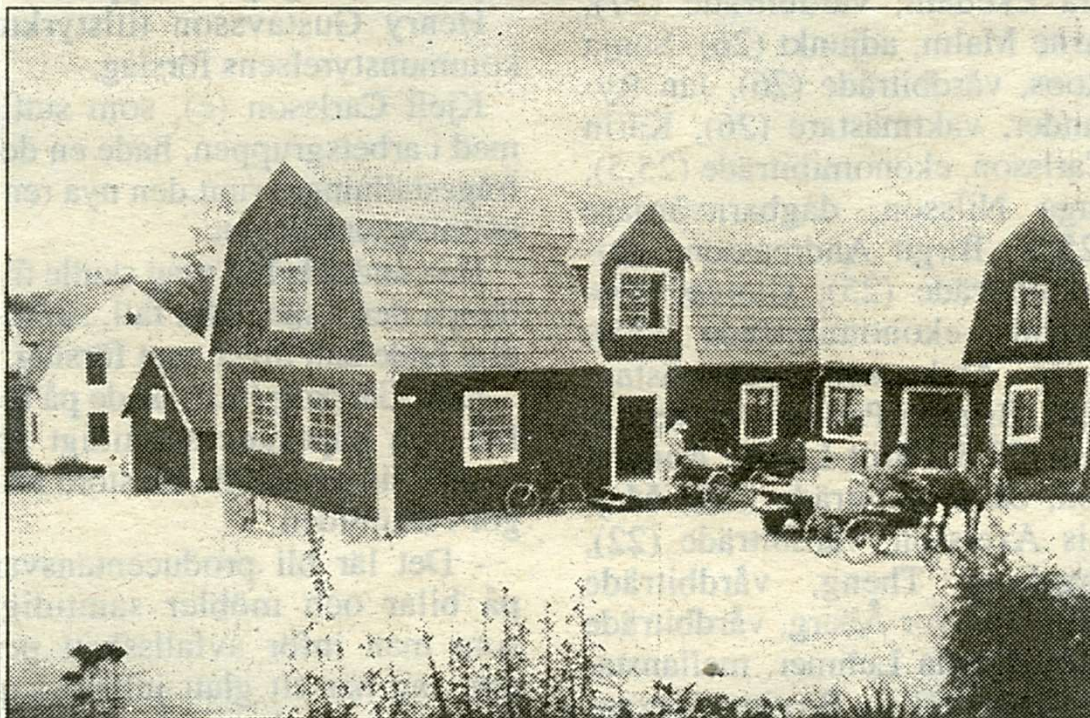

Foto från 1949.

Tranås Elektriska Kvarn. Den låg vid Ydrevägen i korsningen med Fabriksgatan. Kvarnen byggdes 1919 av Erik Andersson och Gottfrid Lindkvist. År 1920 ingick Edvard Claesson som delägare. Han byggde det vita huset Fabriksgatan 2, till bostad åt sig. Kvarnen drevs med vanliga kvarnstenar till 1945 då den moderniserades med valskvarn, gröpekvarn med mera. 1947 sattes en dieselmotor in för egen kraftproduktion. År 1950 övertogs kvarnen av Lantmännen, som lade ned den 1953. Den revs strax därefter.

Text o bild: K-E Jansson

Den gamla Tranåsbilden

Två hus, som inte längre finns kvar, har fotografen Nils Peterson hittat i sitt arkiv. Husen var belägna på Ydrevägen, ungefär mitt emot Pellyfastigheten. Huset närmast kameran revs så sent som 1996, medan

det andra husets saga var all i början på 1980-talet i samband med att kommunen anlade en cykelbana. Någon annan byggnation har inte gjorts, utan nu ligger tomterna öde.

Hyltans skola 1916

Den gamla bilden

En bild från Hyltans skola år 1916. Bilden har vi lånat av Henry Gustafsson, Sveagatan 5, Tranås. Henry finns själv med på bilden, i bakre raden som fjärde person från vänster. Lärare i skolan var Karl Weidler och lärarinna Maja Ölander. Henry Gustafsson minns att det fanns sex klasser i skolan som hade två

skolsalar. Första året Henry gick i skolan var det varannandagsläsning. När bilden togs, hösten 1916, hade Henry just börjat i sista klassen och var 12 år gammal.

Personerna är, i bakre ledet fr v: Lärarinnan Maja Ölander, Folke Axelsson, Siggarp, Josef Fransson, Kärr, Henry Gustafsson, Nyamålen, Evan Grahn, Vrån, läraren Karl Weidler, David Karlsson, Sjöbo, Helmer Karlsson, Björkbacken, Ernst Gustafsson, Dagningen, Helmer Gustafsson, Hallingstorp.

Andra raden, bakifrån: Hildur Wirf, Kullen, Elin Fritz, Falla, Ellis Eskilsson; Hallingstorp, Alma Gustafsson, Dagningen, Viola Albinsson, Brostugan, Eva Grahn, Vrån,

en, Ruth Johansson, Fällan, Sigrid Claesson, Jutstugan, Elsa Gustafsson, Lindemålen, Oskar Karlsson, Björkbacken.

Andra raden framifrån: Ture Gustafsson, Nyamålen, Sture Karlsson, Fårestorp, Karl Axelsson, Siggarp, Nils Jakobsson, Ryggstorp, Folke Johansson, Fällan, Harald Eskilsson, Hallingstorp, Gustaf Grahn, Vrån, Erik Karlsson, Galtås, Sven Claesson, Hulukvarn, Verner Johansson, Fällan.

Främre raden: Ester Göransson, Göljamålen, Hildur Gustafsson, Lindemålen, Sara Sparv, Nystorp, Irma Sparv, Nystorp, Anny Schildt, Lindstorp, Vega Albinsson, Brostugan, Karin Karlsson, Sjöbo.

Konfirmander anno 1922

**Den
gamla
bilden**

Här följer ytterligare en av de gamla konfirmandbilder som kontraktspastor Göran Kedvall skickat oss. Liksom den förra bilden vi hade införd är denna tagen av Tranås fotografen Gottfrid Wahlgren. Denna bild är från 1922 och är troligen tagen utanför Säby församlingshem.

I mitten i första raden sitter

komministern (sedermera prost) J S Johansson. Konfirmanderna är sittande fr v Alvar Widell, Allan Johansson, Bror Gustavsson, Karl Andersson, Vilgott Karlsson (komministern), Paul Lindell, Gustav Johansson, Erik Fredriksson och Gottfrid Höög Jacobsson. Mittenraden fr v

hansson, Arvid Johansson, Karl Gustavsson, Fredrik Gustavsson, Harry Johansson, Karl Karlsson Rickemark, Elis Fransson och Sven Svensson. Bakre raden fr v Gottfrid Johansson, Elis Aman, Gunnar Karlsson, Oskar Hilbert Bergfeldt, Harald Pettersson, Erik Fransson och Josef Johansson.

På den intressanta bilden från slutet av 1890-talet igenkänns sittande från vänster lärarinnorna Amanda Svensson, Mimmi Svensson, Amanda Carlsson, kyrkoherde Per Kallander, lärarinnorna Signe von Porat och Lotten Palmér. Stående från vänster lärarna Bror A F Johansson, G A Johannesson, C V Fredriksson och Isidor Andersson. De två längst t h har icke kunnat identifierats.

Lärarkåren i Tranås i början av 90-talet

En ny epok i Tranås folkskolas historia inträdde i och med att köpingen 1894 erhöill tillstånd att bilda eget skoldistrikt. Det första skolrådet utgjordes av folkhögskolerek-torn V Öberg, garverifabrikör Johannes Johansson, järn-

handlare A M Carlsson och handlanden A Sandborg. Ord-förande i skolrådet blev kom-ministern, sedermera kyrko-herden, Thure Hallinder. På grund av ökat barnantal i det växande samhället måste skolorganisationen tid efter annan utökas. Härigenom blev behovet av nya lokaler mycket stort.

År 1898 inköptes därför tom-ter invid Eriksbergsskolan. På den ena byggdes ett skol-hus och på den andra ett bo-stadshus. Den nya skolbygg-naden, som invigdes 1903, in-nehöll förutom en större sam-lingssal, fyra klassrum för

folkskolan och fyra för små-skolan.

Före 1904 undervisades för-samhälleas barn i skolorna utanför centrala Tranås, mest i Älmås och Skobo. Innan Söd-ra skolan år 1904 stod färdig, hade överbefolkningen i grannskolorna stigit, så att Skobo skola på två lärarav-delningar hade över 100 barn.

År 1911 fick den länge ut-reda skolbyggnadsfrågan en lycklig lösning. Då uppfördes nämligen på Tranåskvarns-området ett trevånings skol-hus av tegel.

Ur Elis Kågens arkiv

**Den
gamla
bilden**

DEN GAMLA TRANÅSBILDEN

Gammal skola. I början på seklet var behovet av nya skolor i Tranås stort. 1903 stod Hubbarpsskolan eller Södra skolan, som den senare kom att heta, färdig. För ett 10-tal år sedan revs skolan för att ge plats åt Domus i korsningen Storgatan och Ångarydsgatan.

Den gamla Tranåsbilden

Examenstider. Så här kunde det se ut för ett antal decennier sedan, i Tranås.

Den gamla bilden Janssons arkiv

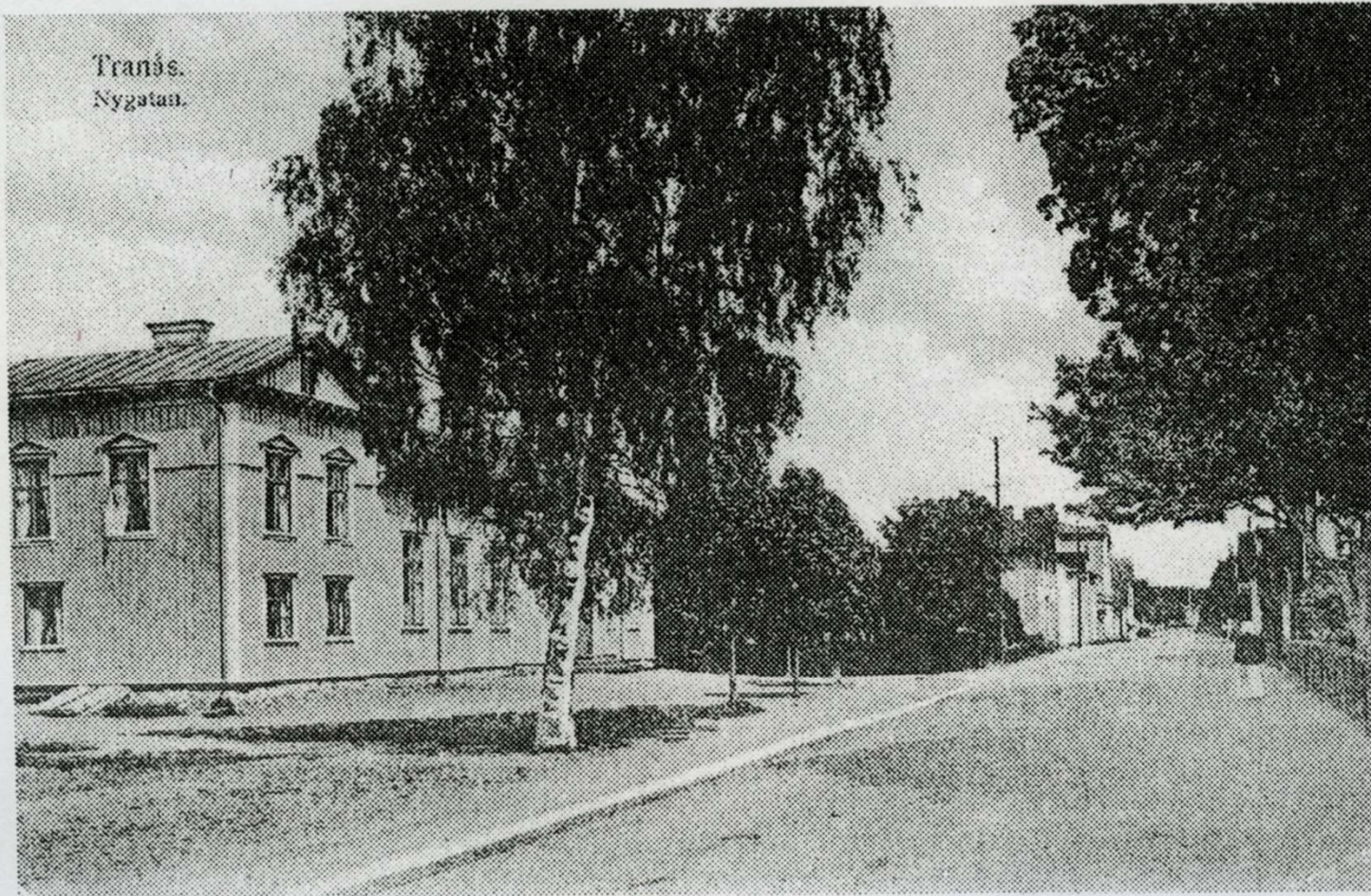
Missionsgatan 8. "Jonas Lager", byggdes de första åren av 1900-talet. År 1909 flyttade fabrikör Levin Eksell sin strumpfabrik till huset. Firmanamnet var AB Tranås Strumpfabrik. År 1922 bildades AB Johansson & son och flyttade in i lokalerna. Det var ett dotterbolag till J Johansson AB. Detta bolag var en partiaffär vars resande sålde till klädesaffärerna i södra Sverige. Huset revs i september 1990. *Text o foto: K-E Jansson.*

Flypfoto över Svartån med tingshuset.

Tingshuset porträtterat bakifrån, med Svartån som flyter förbi framför. På andra sidan ån står i dag Servicehuset Berget, och mellan trädgruppen och tingshuset flyter, sommartid, den då och då nedläggningshotade fontänen. Som synes längs åns stränder var sjögullet i gång redan då.

Den gamla Tranåsbilden

Tranås.
Nygatan.

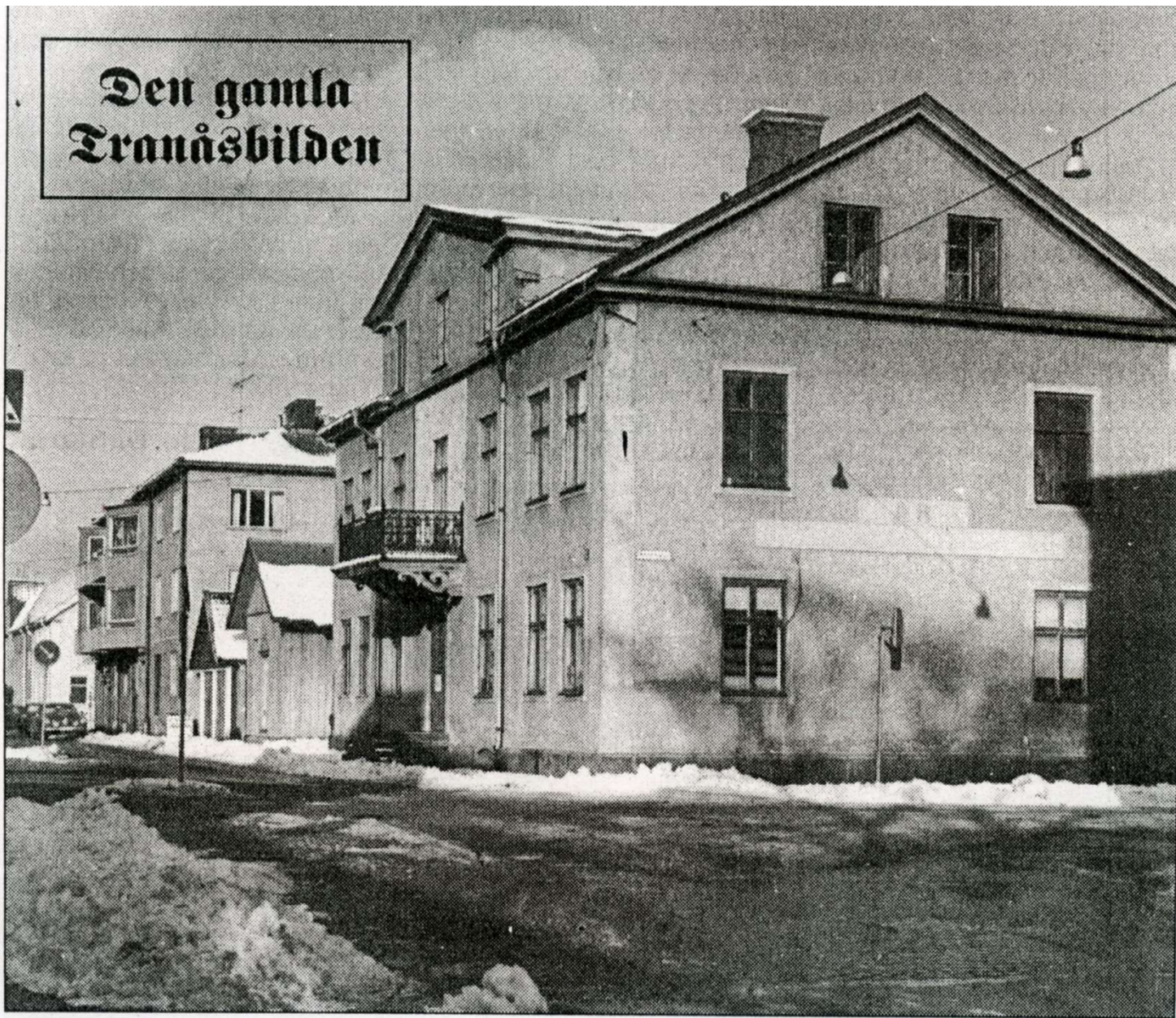
Byggnaden till vänster är missionshuset, som länge fungerade som Tranås enda kyrkolokal. Det var innan Tranås kyrka byggdes. Missionskyrkan finns

kvar, men ser inte riktigt likadan ut nuförtiden.

Bilden är tagen någon gång i seklets början och i bakgrunden ser man det

hus, som nyligen revs, där Tranås-Posten höll till. Där gumman står mynnar nuvarande Missionsgatan ut i Nygatan.

Den gamla Tranåsbilden

Den här bilden tog vår fotograf Nils Petersson 1965. Den föreställer det så kallade "Osénska huset", som var beläget i korsningen Nygatan-Missionsgatan. I detta hus startade Stig Hjelmquist en gång i tiden sin verksamhet med företaget Stiga. Så småningom blev lokalerna för trånga och företaget flyttade som bekant till andra lokaler. Huset på bilden är rivet för länge sedan och har fått lämna plats för Sparbankens pampiga byggnad.

Den gamla Tranås bilden

Den här gamla bilden tog fotografen Nils Petersson 1965. Han stod på taket till Köpmännens hus för att få med alla byggnaderna på bilden. I förgrunden, i korsningen Missionsgatan-Nygatan, ses det så kallade Osénska huset, där bland annat Stiga startade sin verksamhet. I bakgrunden ses det gamla godsmagasinet vid järnvägen och det hus där AB J Bruuns fanns. Bara Missionskyrkan till vänster finns kvar i dag.

Den gamla Tranåsbilden

På Nygatan 25 låg den här byggnaden som revs 1979. I byggnaden inrymdes Handelskompaniet, som försåg butikerna i Tranås med omnejd med varor.

HK-föreståndaren hette Carl Rangård. Nils Petersson tog den här bilden en tid innan huset revs. Numera används marken till parkeringsplats.

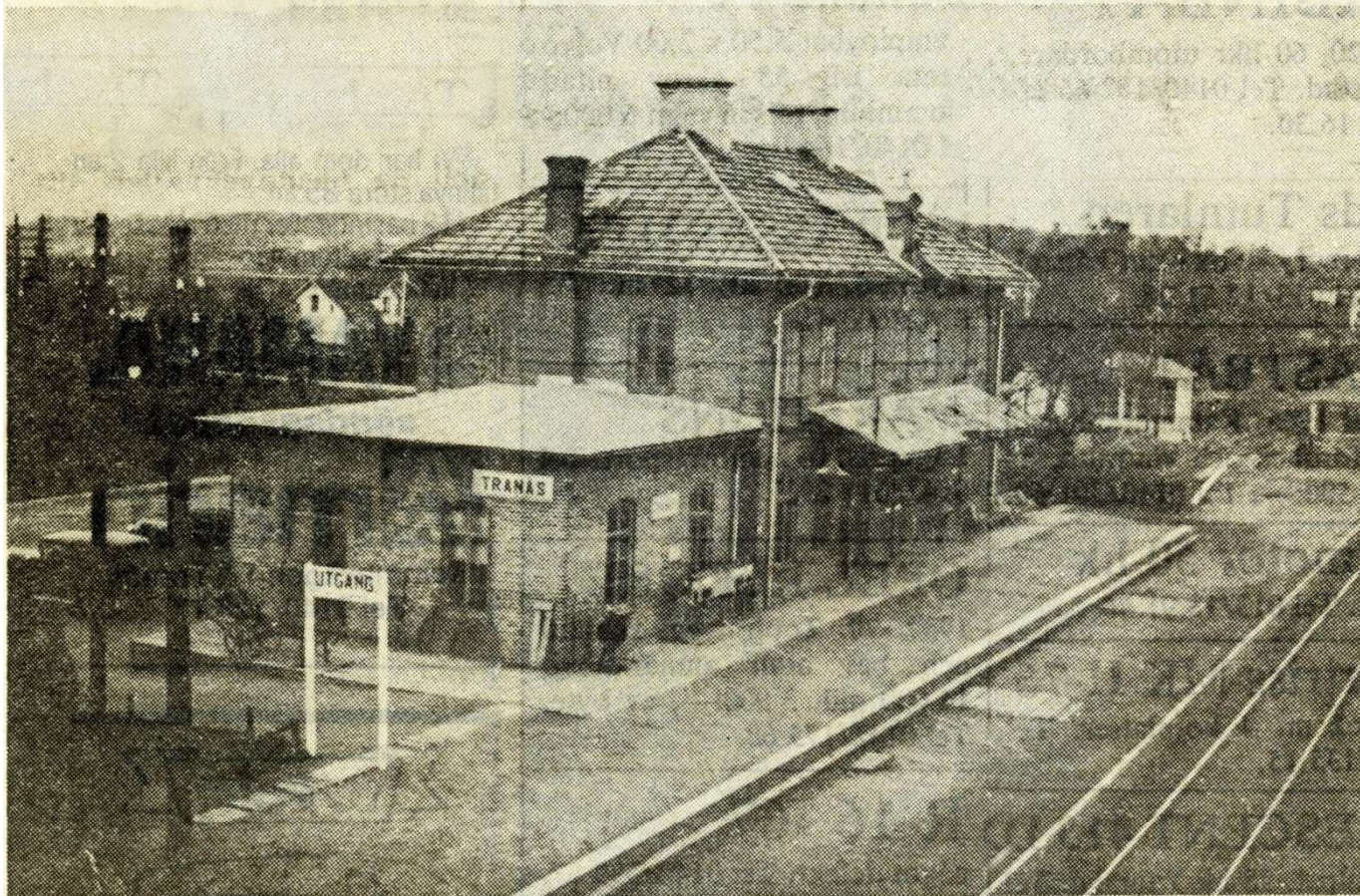

Den gamla Tranåsbilden

Den gamla bilden den här veckan föreställer Tranås järnvägsstation. Ja, så här såg den ut innan vi fick det nya stationshuset.

Som framgår av fotografiet låg stationsbyggnaden på andra sidan perrongen på den tiden. Bilden är således tagen söderifrån. Till höger om järnvägsspåren ligger i dag Taxi, Pressbyrån och Åhléns-huset.

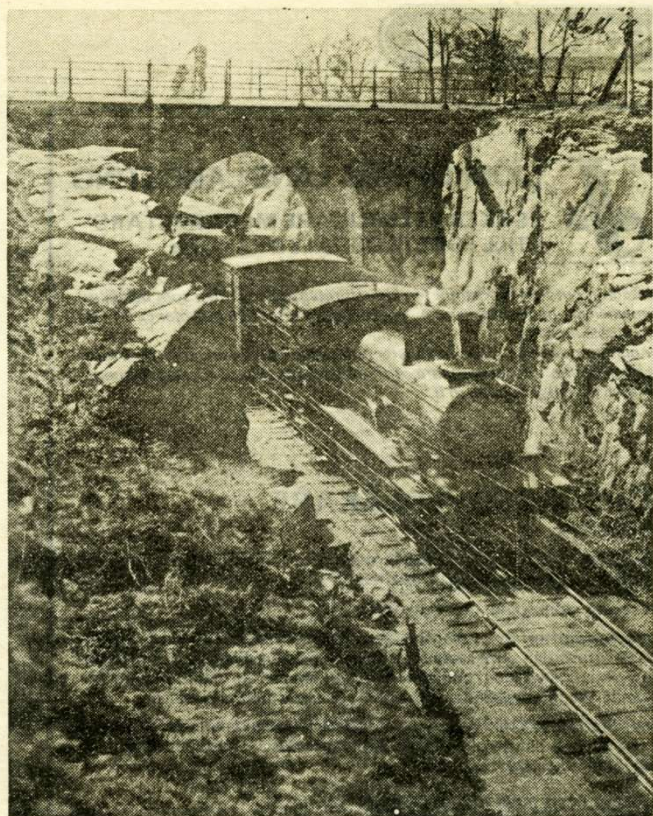
Den första stationen

Den
gamla
bilden

Känner ni igen Tranås stationshus? Nej, alla kan inte göra det eftersom bilden visar den gamla stationen – den som låg på västra sidan om spåret (på Stiga-hållet). Detta var klart olämpligt eftersom stadens bebyggelse till större delen fanns på östra sidan om järnvägen. Men inte förrän 1932 byggdes ett nytt stations-

hus och på "rätt" sida av spåret. Det är samma station som vi har i dag. Det var i början av 1870-talet, alltså för över 100 år sedan, stationshuset som ses på bilden här byggdes. På den tiden fanns också postkontoret inrymt i stationen. Tranås fick för övrigt inte daglig post förrän järnvägen kom till bygden.

Ånglok under Stridabron

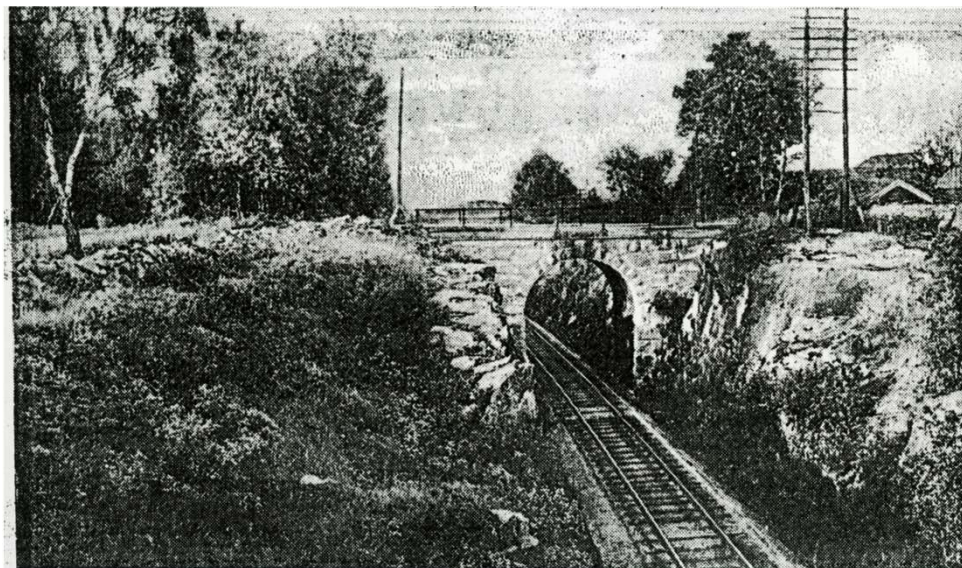
Den gamla bilden

Den så kallade Stridabron – eller Södra Järnvägsbron som den kallas på detta kort – har vi visat förr. Men inte med ett tåg som just passerar. Och som synes var det på den gamla hederliga ångloktiden.

Och stambanan hade bara ett spår.

Stridabron fick sitt namn efter en tranåsbo – ett känt original som hette August Strid. Han bodde för övrigt alldeles intill och hans lilla stuga fick följdaktligen heta Stridastugan. Kortet är skickat 1907 – det bör vara fotograferat några år tidigare. Kortets ägare heter Gustaf H Larsson.

De smala strimmorna som kanske kan iaktas på hitsidan om loket är trådar från SJ:s telefonledningar utmed spåret.

Stridabron söder om Tranås järnvägsstation. Bron revs i början av 1930-talet i samband med framdragandet av dubbelpåret på stambanan.

Stridabron revs för dubbelpårig stambana

Den gamla bilden

Den 18 november 1874 invigdes Östra stambanan, vars första del mellan Katrineholm och Norrköping, blev färdig redan 1866. Sällan torde en fråga av allmänt intresse för Östergötland och norra Småland rört upp en så häftig strid som den, vilken gällde stambanans sträckning från Linköping söderut.

Den allmänna meningen hade i stort sett samlats kring en

västlig linje. Men så småningom började en oppositionell riktning framträda med förord för en östlig sträckning.

När den kungliga propositionen i järnvägsfrågan avgavs till 1862 års riksdag, förklarades däri, att giltiga skäl ej förekommit för frångående av den västliga riktningen. Därmed hade avgörandet fallit.

I och med Östra stambanans framdragande till Lövstads lilla samhälle döptes stationen till Tranås, ett namn med urgamla anor. För Tranås innebar järnvägens tillkomst något av en revolution.

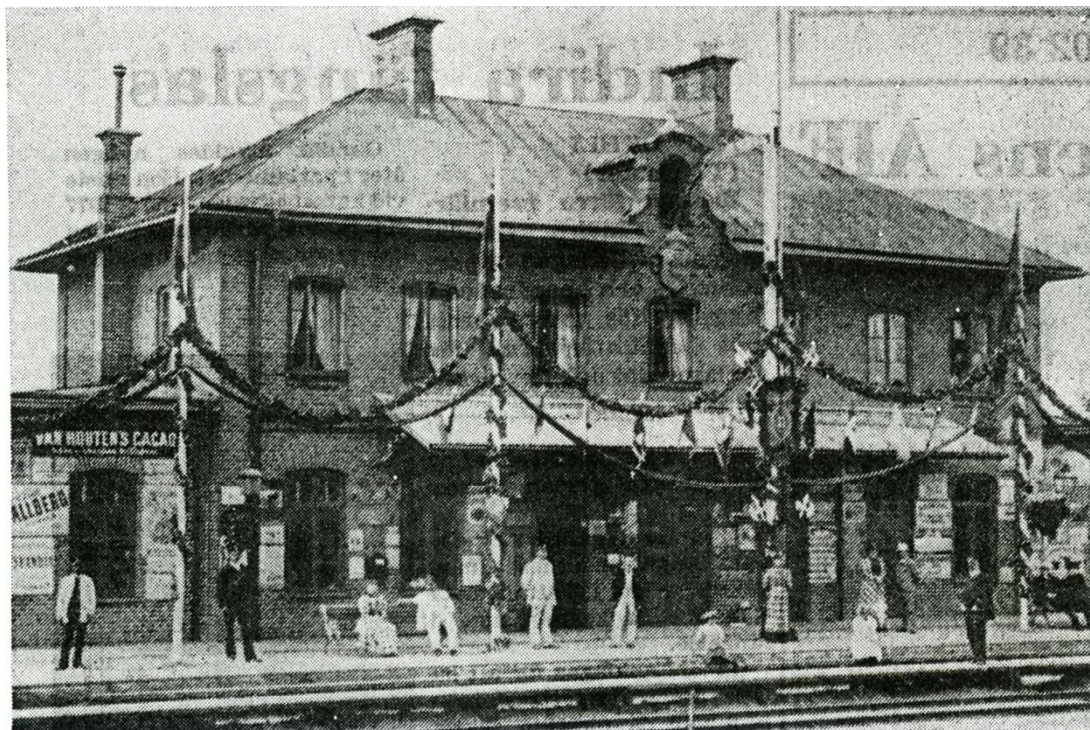
Genom den nya kommunikationsleden skapades möjlighet för invånarna att idka fabriksdrift, och en kraftig utveckling blev märkbar på

olika områden. Folkmängden ökade stadigt och nya företag startades.

Tranås blev i allt större utsträckning huvudort för traktens kommersiella liv. Bygdens förbindelser förbättrades i alla avseenden. Tidigare hade under lång tid all post befördrats över poststationerna i Boxholm och Eksjö, men med tillkomsten av Tranås järnvägsstation fick samhället post varje dag.

Vad dessa förbättrade kommunikationer betydde för affärsverksamheten är lätt att förstå. Tranås blev en av de orter som i hög grad har stambanan att tacka för sin utveckling.

Ellis Kågén

Tranås järnvägsstation strax före konungens ankomst. Till höger stationsinspektör Oscar Sjöberg, till vänster stationskarlarna C J Almroth och Alarik Lindström.

Kung Oscar på Tranåsbesök

Konung Oscar II torde vid två olika tillfällen gjort ett kortare uppehåll vid Tranås station. Det första besöket skedde den 18 november 1874 i samband med Östra stambanans invigning. Sedan dröjde

det omkring 20 år innan kungen gjorde något nytt uppehåll i samhället. Det är troligt att det andra korta besöket i Tranås gjordes i samband med en resa till Småland för invigning av Jönköpings-Vaggeryds järnväg som ägde rum den 27 augusti 1895. Mottagandet i Tranås var enkelt men hjärtligt. Banmästare C J Larsson hade ombesörjt att järnvägsstationen var smyckad med blommor, girlander och flaggor. När det kungliga tåget ångade in på järnvägsstationen spelade musikkåren Lyran under led-

ning av fabrikör C M Blomnell nationalsången Du gamla, du fria. Sedan tåget stannat steg kungen ned på plattformen, varefter trädgårdsmästare K J Eriksson framförde en hyllning och överlämnade blommor. Oscar II uttalade sitt varma tack och samtalande med några av de talrikt församlade tranåsborna. Innan tåget avgick utbringades ett leve för konungen, varefter musikkåren till slut spelade en marsch.

Ur Ellis Kågens arkiv

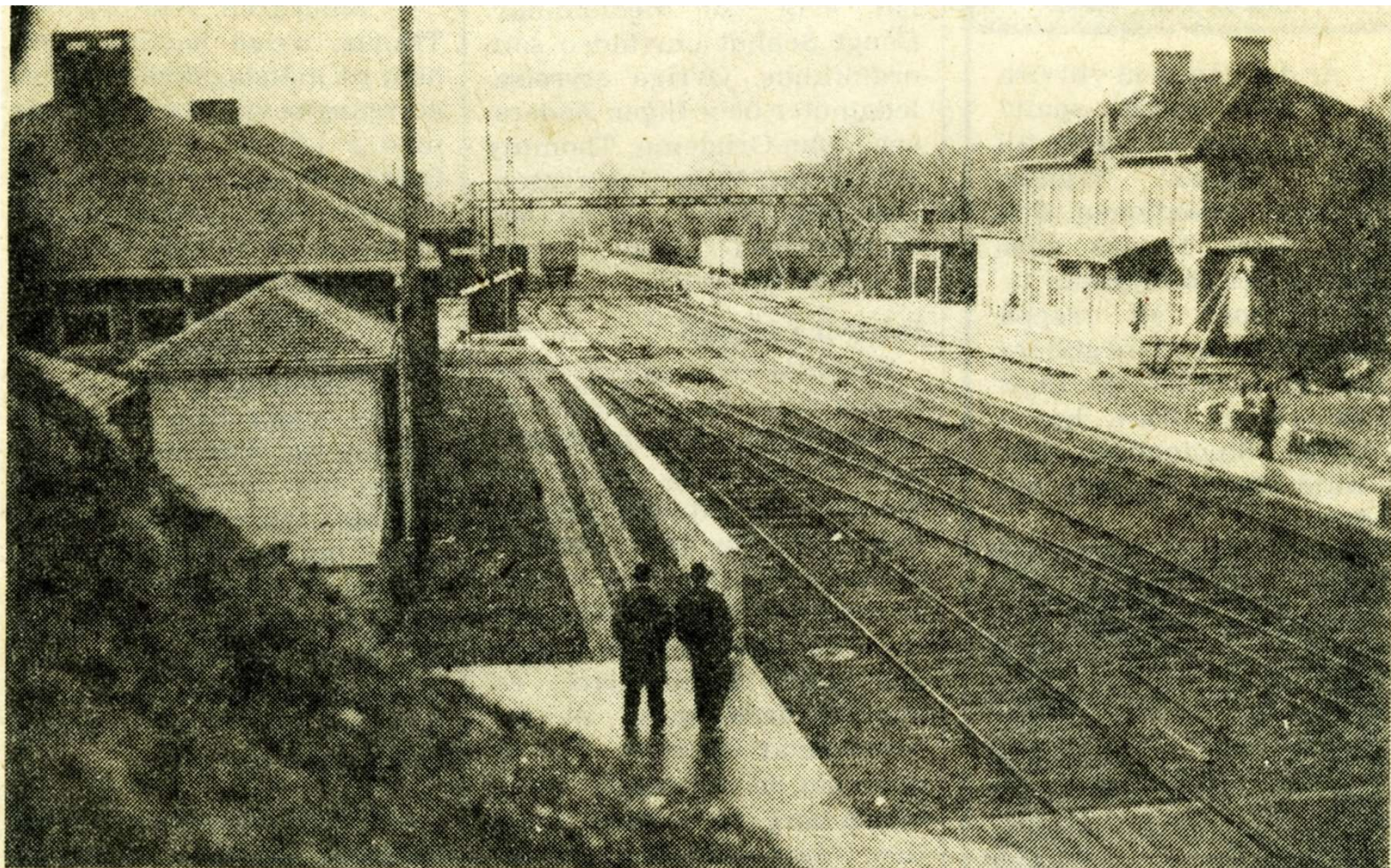

Stationen byggs 1932

Den gamla bilden

Här kommer en bild från 1932 då man byggde järnvägsstationen i Tranås. Bilden ägs av Bertil Thurén som också hjälpt oss identifiera grabbarna som byggde huset. Första rade är fr v David Movitz, Kalle i Lyckås, Bertil Thurén och två rörmockare som inte var från Tranås, nästa rad fr v byggmästare David Johansson, kontrollanten Oskar Jöns-

son (från Skåne) nästa okänd, Isaksson, Pelle Karlsson, Sandahl, Bernhard Örtengren, Kalle Lantz och Erik Eriksson samt bakre raden fr v Hellgren, snickare Karlsson, Erntfrid Pettersson, Gottfrid Karlsson, Erik Lindgren, David Lindgren, målare Lindberg, Simon Johansson, Henning Movitz och en okänd målare.

**Den
gamla
bilden**

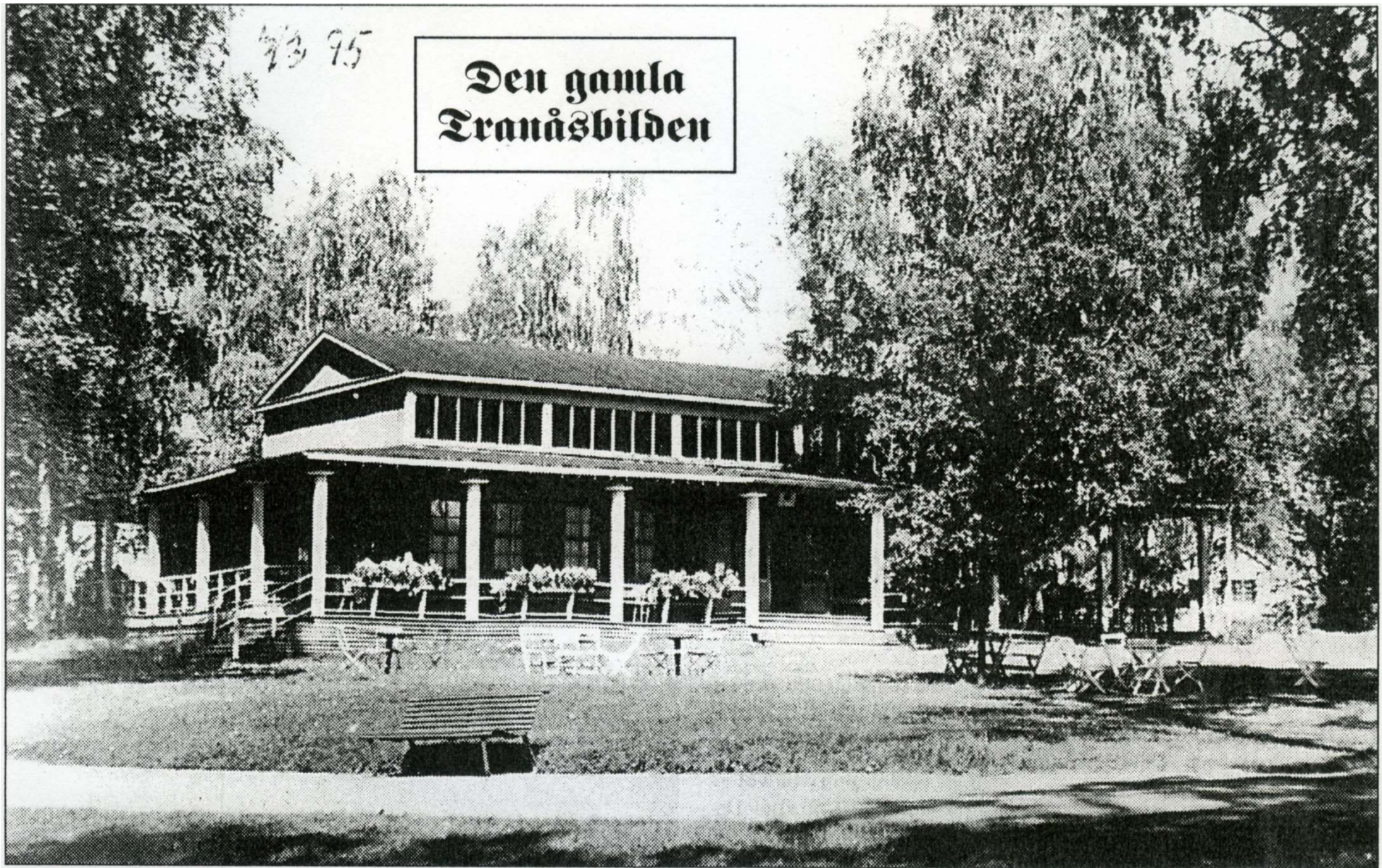
Två stationer

I dag ska vi visa ett foto från den tid när Tranås hade två järnvägsstationer. 1932 kunde vi ståta med det. Det nybyggda stationshuset (och som vi har kvar i dag) är till vänster

och syns lite dåligt. Men den gamla stationen (på Stiga-sidan) syns bra. Också järnvägsbron i bakgrunden — den som vi inte fick behålla utan flyttades till Mjölby. Bilden tillhör Knut Karlstedt.

73 95

Den gamla Tranåsbilden

Veckans gamla bild på denna restaurangbyggnad, tog fotografen Nils Petersson några år innan den revs i slutet av 1950-talet. Hantverksrestaurangen, som den ursprungligen hette,

var ett kärt tillhåll för många tranåsbör.

"Rangen" som den kallades i dagligt tal hade bara öppet under sommarmånaderna och här kunde man äta, dricka, dansa

och ha det bra i en lokal, som var belägen mitt i Ekmarkspark.

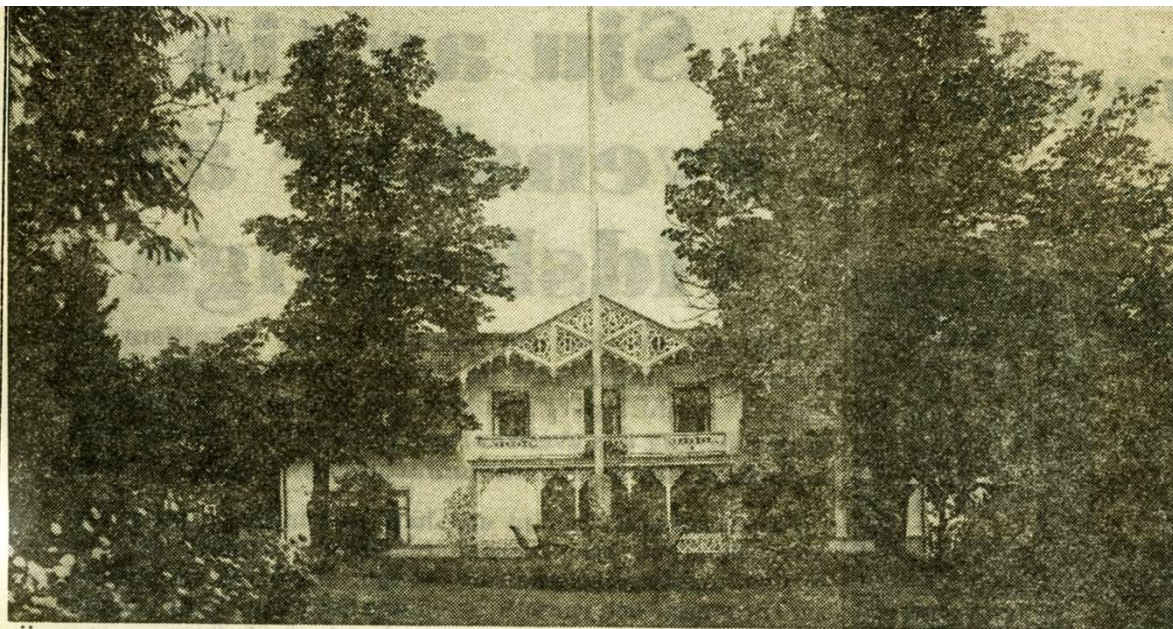
Tennisklubben förlade ofta sina festligheter hit; stadens då enda tennispåbana var för övrigt

belägen ett stenkast från restaurangen. Den sista person som drev restaurangen var fru Ingeborg Thell, som för övrigt senare tog över serveringen i Hätte.

Den gamla
Tranåsbilden

Veckans gamla tranåsbild föreställer Tranås kyrka och församlingshemmet. Man ser också Märtagården, som den stod 1960. De hus, som syns i förgrunden, är i dag är rivna.

Ångaryds prästgård på 1920-talet, då kyrkoherde Thure Hallinder var bosatt där. Byggnaden är uppförd i början av 1880-talet

Ångaryds prästgård

Den gamla bilden

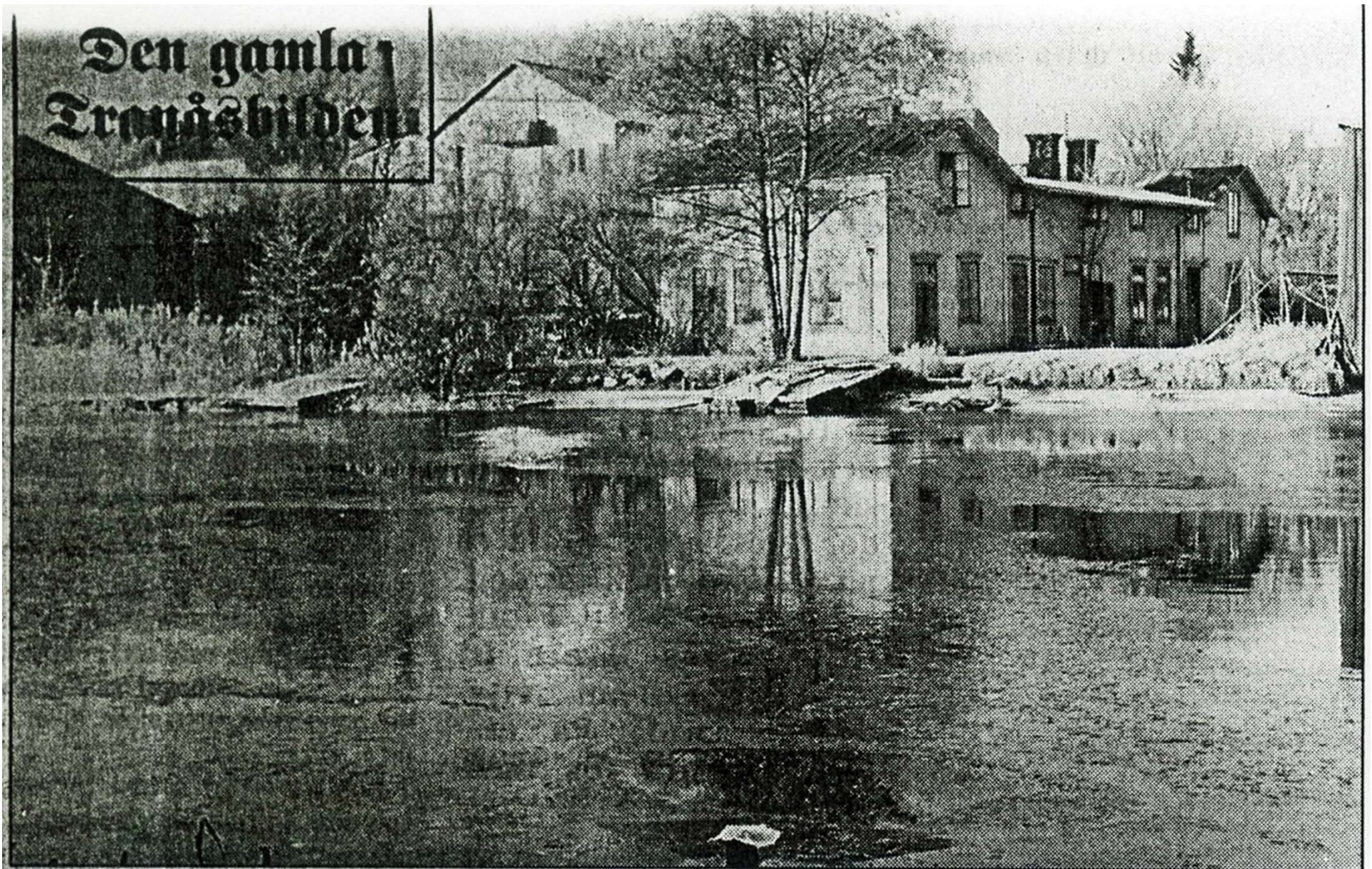
År 1905 köpte Tranås köping Ångaryds gård av major Hjalmar Åbergs arvingar. Huvudbyggnaden med trädgård förvärvades senare av Säby församling, som lät iordningsställa den för sin kyrkoherde. Den förste av församlingens

präster, som bodde på Ångaryd, var kyrkoherde Thure Hallinder. Fastigheten undergick en genomgripande reparation innan den togs i bruk. En stor trädgård tillhör prästgården, varigenom denna fått behålla sin karaktär som herrgård. Gamla pryd-nadsträd skuggar huvudbyggnaden, och trädgården är omgärdad av en kraftig stenmur.

Som kyrkoherdebostad är Ångaryd ej av hög ålder i jämförelse med våra prästboställen. Men gårdens historia är dock intressant och redan 1381 mö-

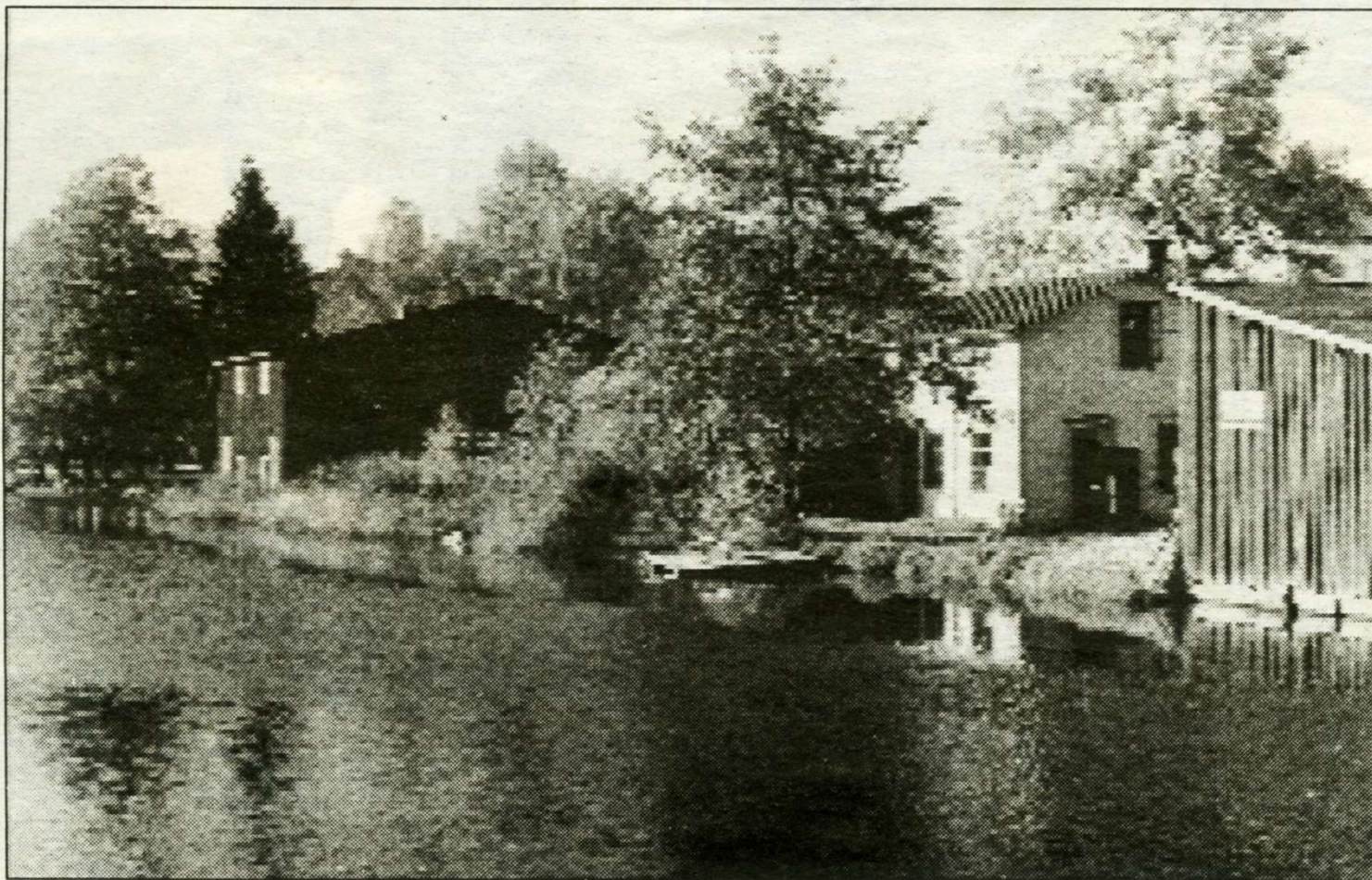
ter oss Ångaryds namn i ett pergamentsbrev. Som förut har nämnts var kyrkoherde Thure Hallinder den förste av församlingens präster i den nyförvärvade gården. Efter hans död 1924 blev kyrkoherde Gunnar Dahlquist bosatt på Ångaryd. Han efterträddes 1928 av kyrkoherde J S Johansson, som förut varit komminister i församlingen. Denne blev 1931 kontraktsprost och lämnade sin befattning 1955, då församlingens nyvalde kyrkoherde Evert Grahm bosatte sig på Ångaryd.

Ur Elis Kågens arkiv

här gamla bilden tog fotografen Nils Petersson i början på femtiotalet, närmare bestämt 1953. Motivet är nämnt från den plats där Badhotellet i dag har sin park i anslutning till Svartån. I en av byggnaderna inrymdes Adolfssons badhus.

Gamla bilden

Från Stadshusbron mot sydväst.

Det mörka huset till vänster tillhörde Badhotellet. I det vita huset fanns en tvättstuga, som ägdes av Oskar Adolfsson. Där hyrde stadens tvätterskor in sig när de tvättade åt herrskapet i Tranås. Utanför ån fanns en klappbrygga där tvätterskorna fick ligga och

klappa och skölja byken i ur och skur. Tidigare låg där också ett badhus i Svartån. Adolfsson tog fem öre för ett kallbad. Längst till höger låg en byggnad med stallar och lagerlokaler. Husen revs på 1950-talet.

Text och bild: K-E Jansson

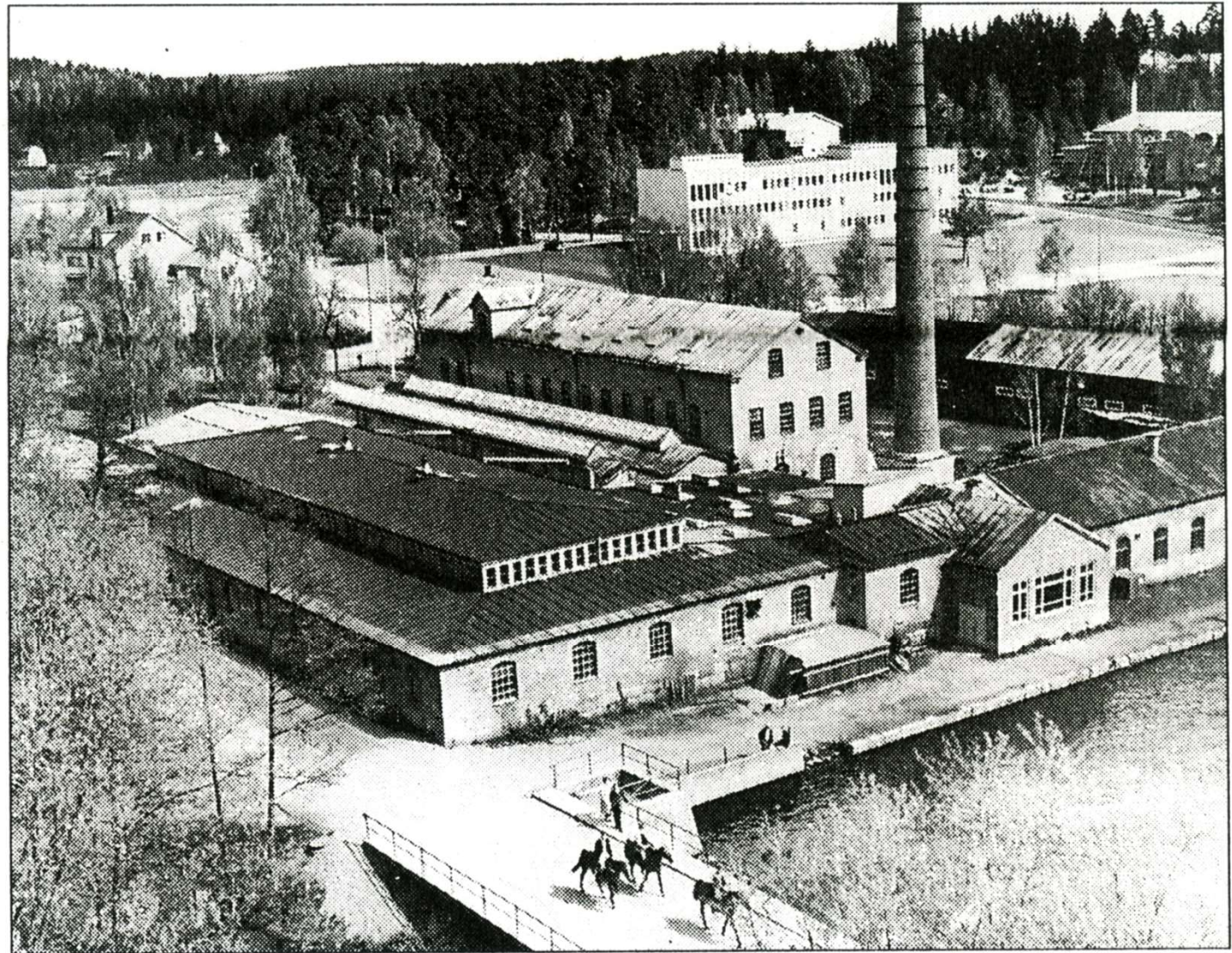
Den gamla Tranås bilden

Den här gamla bilden tog fotografen Nils Petersson i början på femtiotalet, närmare bestämt 1953. Motivet är hämtat från den plats där Badhotellet i dag har sin park i anslutning till Svartån. I en av byggnaderna inrymdes Adolfssons badhus.

Den gamla Tranåsbilden

Tranås väveri var en gång en av Tranås mera betydande industrier. Fabriken adress var Storgatan 88 och den minnesgode kommer ihåg att väveriet låg alldeles intill Svartåns hamn vid Fabriksgatan. Fabriken uppfördes i slutet av 1880-talet och revs 1970. Fotografen Nils Petersson tog bilden 1962. Väveriet är numera ersatt av bostadsbebyggelse. I bakgrunden kan man se sjukhuset, numera Tranås vårdcentrum, som på den tiden ännu inte hade byggts till.

**Den
gamla
bilden**

Olssons Pälsvarufabrik 1938

Personalen på AB Daniel Olssons Pälsvarufabrik år 1938. Detta fotografi har vi fått låna av Gunnar Lejerwik som själv är med på bilden. Som bilden visar fanns det 27 personer på företaget just då.

Och de är fr v i nedre raden David Jonsson, Anna-Greta

Wetter-Rydén, Gustav Fundin, Torbjörn Olsson, Daniel Olsson, Karin Olsson-Glatz, Viola Blomqvist-Illert, Inga-Greta Wetter-Green. Nästa rad fr v Erik Johansson, Erik Nyqvist, Svea Blomqvist, Viola Baard, Anna-Lisa Ottosson-Hwiid, Gulli Ahldén, Ingeborg

Andersson-Lewin, Ella Lindell, Linnéa Lindell-Lind, Hans Dahlström, Fridh och bakre raden fr v "Nabben Lindberg, René Dahlström, Emil Kronberg, Åke Lindborg, Arvid Fundin, Gunnar Lejerwik, Gunnar Lindh och Erik Folbäck.

Den gamla Tranåsbilden

Veckans gamla bild är ännu en gång hämtad från Storgatan. Fotot är taget i början av seklet. Längst till vänster i bild syns biografen Kronan, som senare blev Röda Kvarn. Numera finns Fildelfiakyrkan på denna plats.

Den stora byggnaden i mitten är Graan-Hagelbäcks pälsfabrik. I slutet av 1800-talet hade Måleribolaget sin verksamhet förlagd dit. Efterträdare till pälsfabriken blev Wänex, som sålde damkappor.

Det låga huset till höger i bild föreställer Tranås Korkfabrik. Där det en gång stod finns i dag Folkets hus.

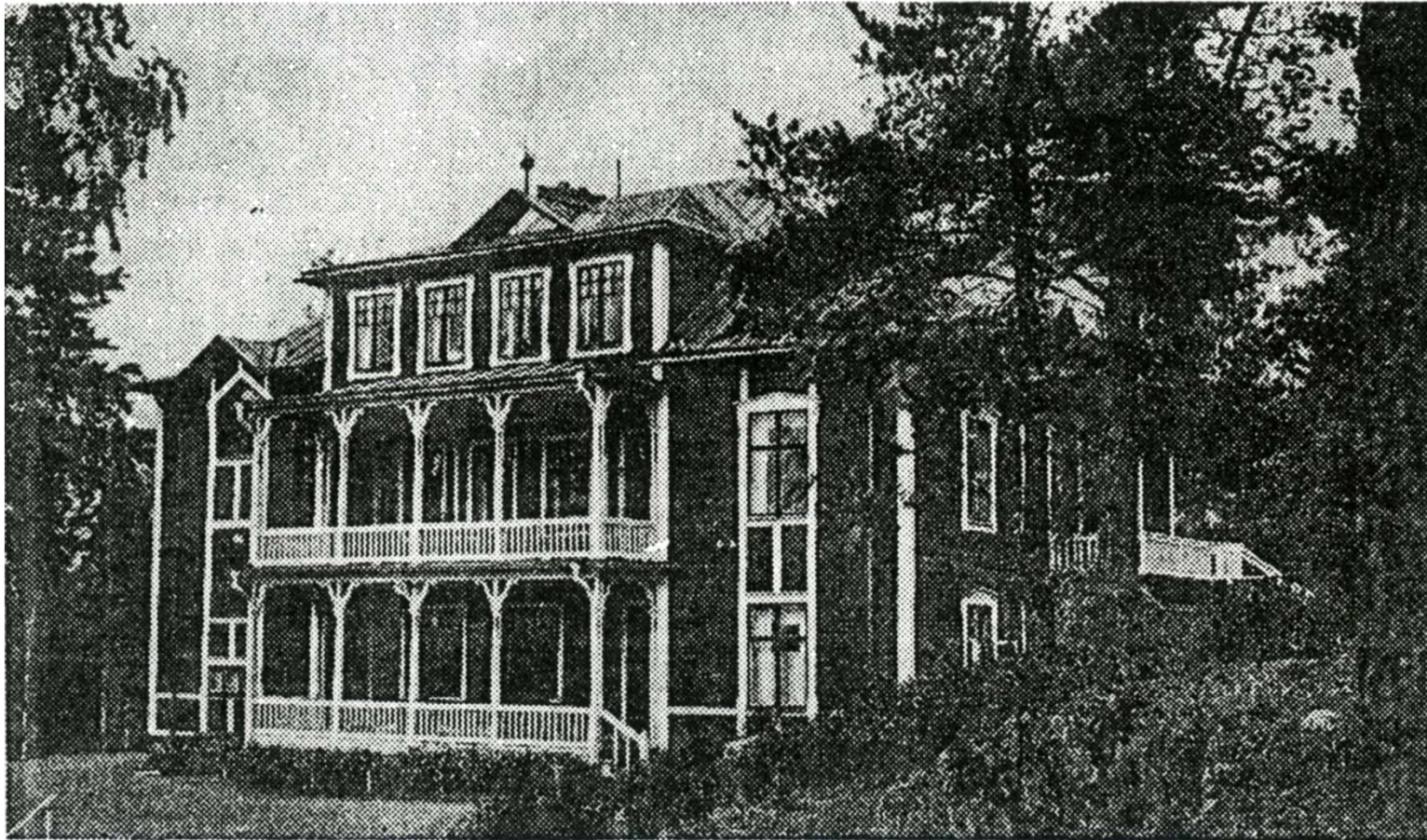

De ekumeniska alliansmötena i Hubbarpsskogen är en gammal tradition. Så här såg det ut den 12 augusti 1973 när Nils Petersson förevigade mötet med sin kamera.

—≡ En resa i ord och bild ≡—

— Av Elis Kågén —

Det var år 1904 som friherrinnan Ellen Åkerhilm lät uppföra en fastighet vid sjön Sommen strax intill den gamla historiska gården Kungsbacken. Byggnaden, som hade ett utomordentligt vackert läge, fick namnet Furulid. Här drevs pensionatrörelse under en lång följd av år. Många kända personer har gästade Furulid. En av dem är skalden Gustaf Fröding, som omkring 1905 bodde på pensionatets övervåning tillsammans med sin sjuksköterska. Han avled 1911 och ligger begravd på Uppsala kyrkogård.

Den gamla Tranåsbilden

Så här såg det utan före vägomläggningen av riksväg 32 norr om Tranås på 1950-talet. Bilden, som fotografen Nils Petersson tagit, föreställer "Johan-Emils" stuga, som var belägen vid Skoboviken. Johan Johanssons hus revs 1959 och Nils tog bilden 1955.

Den gamla Tranåsbilden

Så här såg det ute vid Vriggebobron på den tiden det fanns en fungerande kraftstation där. Det är Nils Peterson som tagit bilden och den bro vi ser, fungerar nu som gång- och cykelväg. En annan, bredare bro, används som bekant för bilismen numera.

Den gamla Tranåsbilden

id från Angaryd, Tranås.

Den här veckan är den gamla tranåsbilden hämtad från Majorsgatan. Fotografen har stått på Majorsplan och bilden härstammar troligen från 1920-talet. Den skarpa synen kan även se en skymt av järnvägen.

Den gamla Tranåsbilden

25/2 95

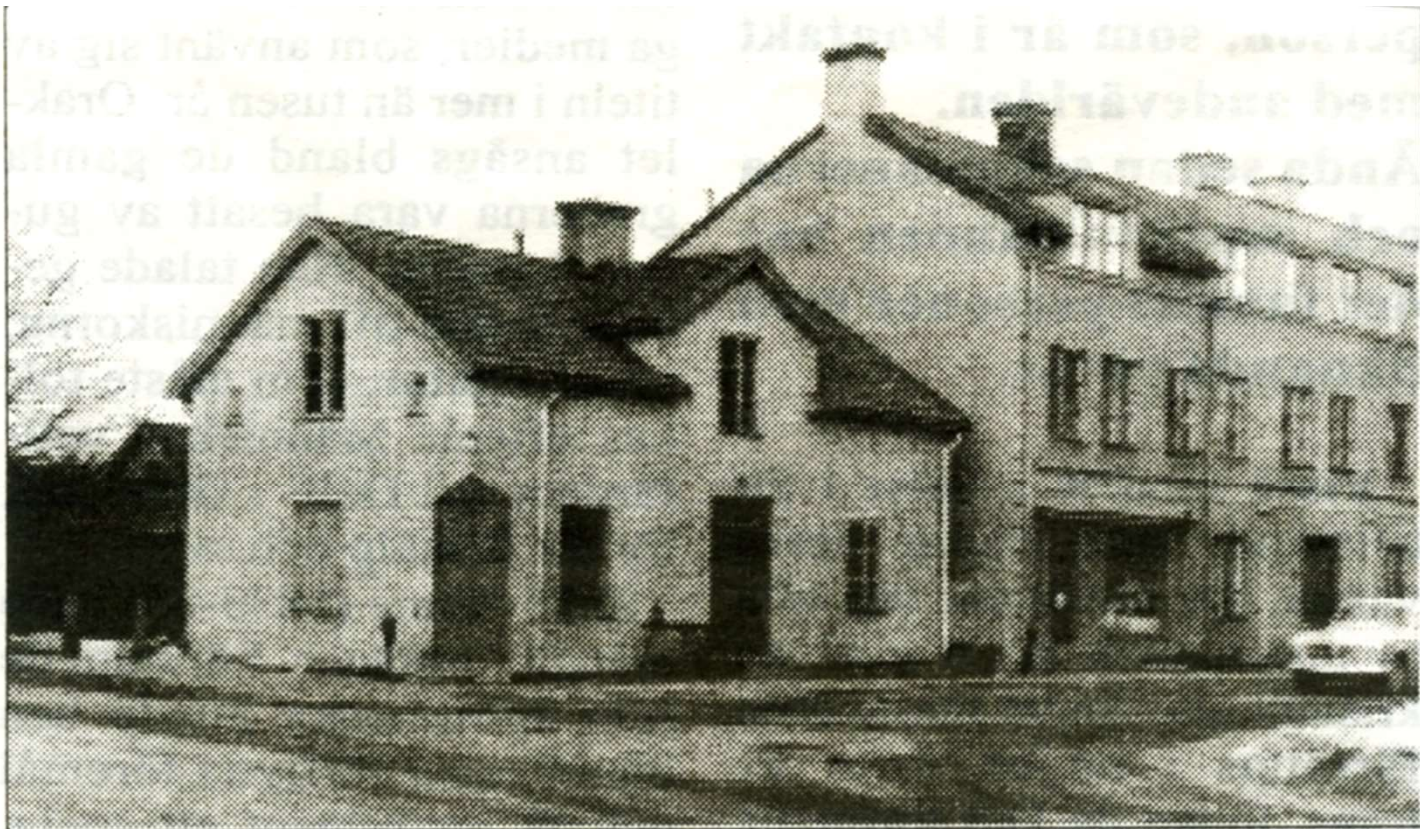
Den här byggnaden var belägen i korsningen Ängarydsgatan och Framnäsgatan. Fotografen Nils Petersson tog bilden innan den gamla verkstaden revs 1974. Här fanns bland annat Rydholms cy-

kelverkstad och här drevs även en affär i den mindre tillbyggnaden längst bort på bilden. I butiken var det inte bara cyklar att köpa utan det var en sport-, och fiskeaffär med full sortering.

Den gamla Tranåsbilden

Veckans gamla tranåsbild är hämtad från Götagatan 1. Huset kallade "Bygg-Davids" och revs i oktober 1980. Detta för att ge plats åt HSB-bebyggelse.

Tranåskvarnsgatan 16, "Ahlstrands". Foto mars 1969

Huset hörde till de äldsta vid Tranåskvarnsgatan. Det låg i korsningen Vallgatan-Tranåskvarnsgatan. Sedan omkring 1920 ägdes det av familjen Ahlstrand. Fru Ida Ahlstrand drev där en liten kvartersbutik med ingång på hörnet. Efter Idas bortgång övertogs butiken av dottern Greta. Hon blev tvungen att efter några år lägga ned affären på grund av tilltagande ålder och hård konkurrens. Huset såldes och revs 1970 för nuvarande bebyggelse.

Text o foto: K-E Jansson

Den gamla Tranåsbilden

Har ni hört talas om Pluttabo och undrat hur hus i ett bostadsområde kan få ett sådant namn? Här är förklaringen. Adressen är Tranåskvarnsgatan 18 och ägaren Lars Gärskog kan konstatera att vägarna har fyllts med mängder av små träpluttar av allehanda slag. Fotografen Nils Petersson tog bilden 1962 och det var ett år innan huset revs och gav plats för nybyggnation.

Den gamla Tranås bilden

Den här gamla bilden har vi fått låna av Gösta Bellman. Bilden togs någon gång mellan 1921 och 1924. Den togs när järnvägsspåret byggdes om och blev dubbelspårigt. Göstas farfar var rallarbas vid järnvägsbygget och bilden är tagen vid stationen i Säbydal. "Stationshuset" finns inte kvar på denna plats, utan det har Gösta Bellman tagit hand om och använder det som sommarstuga vid sjön Noen.

Hos skräddare Lind

Den
gamla
bilden

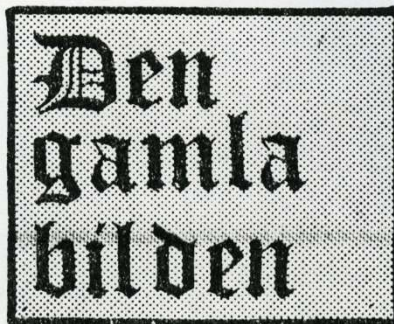
Flera tranåsbor minns säkert skräddare Karl Lind i Katorp. Han bodde i Strömsberg som han köpte omkring 1905. Bilden är tagen strax efter. Karls fru Anna finns med på bilden liksom foster-sonen Erland och skräddarepojken Strandberg, förnamn okänt. Karl var också sön-

dagsskollärare och tog emot barnen i hemmet. Han dog 1964. De två husen på bilden finns kvar än i dag. Men för 20 år sedan byggdes husen ihop och moderniserades, berättar fru Ruth Jansson-Rosgren som är syster till Karl. Bilden har vi fått låna av Eva Adolfsson.

Murarmästare Friberg

Bland samhällets hantverkspionjärer märks murarmästare A W Friberg, som i

slutet av 1870-talet flyttade till Tranås. Han fick genast arbete som murare vid en fastighet som uppfördes i hörnet av Storgatan och Falkgatan. Efter några år blev han egen mästare och hans första arbetsplats var sadelmakare Hugo Haglunds fastighet vid Storgatan. På bilden ses Friberg sittande som nummer två från vänster samt stående bakom honom G L Johansson och Oscar Pettersson. Den sistnämnde flyttade till Tra-

nås 1896 och kom redan i unga år med i arbetarrörelsen där han gjorde en helhjärtad insats. Även G L Johansson utförde en värdefull gärning och var av de ledande inom Tranås arbetarkommun. Det har berättats att A W Friberg var en av de första i Tranås som skaffade sig en modern velociped. Han väckte berättigad uppmärksamhet, när han färdades fram på sin fina cykel.

Ur Elis Kågens arkiv.